

# LYŠKÁNORA 126

Nepravidelný občasník pro vnitřní potřebu Nurnské družiny

Traven 1091

Liscannor, Nurnská oblast, západní Gwendarron

\* Motta tohoto čísla \* Krajina \* Milý Babačane... \* Ieronýmova úvaha \*

\* Jonas Wreda: Zápisky z cest \*

## Motta tohoto čísla

„...Vůdče, kdy začnem něco dělat?...”

Ieronýmus

„...Ted' hraju kostky...”

Fenx Worna

„...Hledám Grubovy stopy. Já Grubeho  
podrážky určitě znám...”

Babačan Borůvka, stopař

„...Já bych toho hostinskýho nechal žít...”

Nif Bouřlivák

„...Aha, to mě vůbec nenapadlo...”

Fenx Worna

## Krajina

Jonas Wreda

Co to tu, v podzemí, nasládle puší?

Co tu tak, u d'asa, mrtvolně páchne!?

Jak se zdá, někdo tu vypustil duši  
a duše zůstala při těle! Ach ne!

Nad trupem zteřelým smutně se tetelí  
vklíněna mezi dva odlišné světy  
(míním svět živých... a záhrobí, chcete-li)  
neznalá, že je tu ještě svět třetí...

Prostor, jenž oba dva předešlé prolíná  
kde význam hranic se vytrácí docela -  
úchvatná, přízračná, bezbřehá krajina...  
svět duší, jež znovu zas vstoupily do těla

## Milý Babačane...

Milý Babačane,

Tak jako Ty jsi byl překvapen tím,  
co napsal pan starosta Jorchen Kierke ohledně  
naší třenice, byl jsem i já překvapen tvou  
odpovědí vůči němu. Rád bych, jako poslední  
zainteresovaná osoba, také popsal to, co se  
stalo.

Pro svou potřebu zakoupil jsem  
malý pozemek, kde bych mohl provádět  
výzkum, který nelze provádět v domácích  
podmínkách, zejména nikoliv uprostřed obce.  
Po konzultacích se starostou jsme vybrali  
místo, které se jevílo být ideální. Schované na  
samém kraji lesa, za terénní vlnou, tak aby co  
nejméně narušovala chod obce. Několik  
měsíců se nic nedělo, nikdo si nestěžoval a vše  
se zdálo být v nejlepším pořádku. Včteně tebe,  
s kým jsme mezitím probírali soukromé  
zakázky. Mimochodem, kteréžto vyžadovali  
několik pokusů, jenž probíhali i na zmíněném  
pozemku. Jaké pak bylo mé překvapení, když  
jsi se náhle u mě objevil a začal rovnou mluvit  
o vyhlášení války. A že do toho jdeš. Byl jsem  
konsternován. Ponechme stranou slova o  
hlupácích, spíše mě zarazila náhlá intenzita  
tvého projevu, kde jsi mi oznámil, že  
přestaneš být mým přítelem, že ti škodím, že  
si mám vybrat stranu... Nu, vzhledem k  
Tvému nástinu dalších starostenských voleb to

zpětně dává většího smyslu.

Nějaká nelibost lesa, to že mě chceš  
chránit a přátelsky varovat. Nene, nic takové  
jsi neřekl, nenaznačil. Zcela sprostě jsi mě  
slovně napadl a ano, začal jsi mi vyhrožovat.  
Jak jsi sám řekl, jsem dost chytřej na to, abych  
pochopil. A i přesto že jsi mi řekl, že mi nic  
nenabídneš, byl jsem ochoten k dohodě a  
oznámil ti cenu. Cenu toho, co mě to stálo. A  
nabídl výměnu pozemku. Tedy ne, nebyl to  
tvůj nápad. Zašli jsme společně za starostou a  
ten co k tomu postavil, jak se postavil. Jaké  
byli následné dohry, Vaše další jednání nevím.  
A popravdě, ani mě nezajímají. My jsme se  
dohodli, že jsem ochoten k přesunu na jiné  
místo, pokud s tím bude obec souhlasit. To i  
nadále platí, ale já už žádnou aktivitu vyvíjet  
nebudu. Zejména, pokud jsi jediný, kdo si  
náhle začal stěžovat. A zvolil jsi cestu, jakou  
jsi zvolil.

A jedna poznámka na závěr. Nový  
pozemek měl být také na kraji lesa. Ale to ti  
nevadilo, neb jak jsi řekl – tenhle les není můj.  
Nikterak nezpochybňuji Tvé právo si provádět  
své pokusy/promluvy atp. v blízkých lesích.  
Ale zrovna tak ty respektuj má práva, pokud to  
nenarušuje obecní zákony a vyhlášky v obci,  
kde žijeme

S úctou,  
Grub

## Ieronýmova úvaha

Ieronýmus

Úvahy o cestě, kterou hodlám  
podniknout jako člen Nurnského společenstva  
do Armidenu, země obcující s magií více než  
země jiné, přiměly mě, Ieronýma, zvaného  
kdysi Jestřáb, k sepsání těch mých myšlenek,  
o kterých se domnívám, že by ostatní měli  
vědět a mohly jim být k užítu. Tyto úvahy  
budou nutně přerušovány odbočkami. Ty však

považuji za nutné, aby bylo lze lépe chápat  
podmínky, za kterých mě závěry vznikají, a  
celkový obraz byl tak zřetelnější. Úvahy se  
budu jistě snažit psát setříděně, ale obávám se,  
že témat, kterých se chci dotknout, bude tolik,  
a zmíněné odbočky budou natolik časté, že se  
může stát, že se v tom bude leckdo ztrácet.  
Začněme ale hned první odbočkou.

Tenhle text nepíšu já sám. Nedržím  
brk. Slova, která diktuji, zapisuje školený  
nájemný písař ve městě Nurnu. Důvod je  
prostý – moje slepota. Jen abych zopakoval to,  
co o mě víte - jsem slepý od velice útlého  
věku, jako skorem ještě novorozeně jsem byl,  
podle toho, co mi vždy říkali, odložen u  
špitálního sirotčince v Marrburku. Už tenkrát  
jsem trpěl vážnou chorobou očí, která měla za  
následek to, že jsem neviděl a o zrak přišel  
definitivně. Slepý člověk, nebo v mém  
případě elf, se dobře učí řeč, ale ve věku, kdy  
vidoucí děti posílají jejich rodiče do škol, aby  
si osvoily i psanou formu jazyka, já jsem  
tuhle možnost neměl. Všechno se změnilo až  
tehdy, kdy jsem byl v dospělosti vybrán ke  
studiu jednoduchých forem kouzelnictví.  
Tohohle momentu se bude týkat moje další  
odbočka, ale pojďme se vrátit zpět k jazyku a  
čtení. Tedy teprve ve chvíli, kdy jsem  
nastoupil jako elév do učení Revanana,  
kterého jsem tehdy nazýval mistrem, setkal  
jsem se s nutností, porozumět psanému textu.  
Běžný postup jest umět číst a psát a teprve  
následně se učit zaříkání a magické formule,  
různé formy meditace a tak dále. Tohle  
všechno je popsáno v knihách těmi, kdo se  
věnovali magii od počátku věků a zažitě nám  
popsali. Jenže tohle u mě nepřipadalo do  
úvahy. Revenan proto musel vymyslet  
způsoby, jak postupovat v mém případě, a  
nechal si to věru bohatě zaplatit. Přesto ti,  
kteří do mě ty peníze vložili, měli důvěru v to,  
že se jim jejich zlato skrze mne vrátí.  
Nezpomeňme, že zde by měla být ona  
zmíněná odbočka. Ale pokračujme – s tím, že  
jsem dokázal magicky prozírat (zpočátku  
prostřednictvím cizích očí, tedy stále se mi

někdo musel trvale věnovat a zírat pro mě do fasciklů) se můj svět neskutečně otevřel. Možnosti života se dramaticky znásobily, ale přesto jsem hlavní svoje úsilí ve chvílích, kdy jsem viděl, napřel ke studiu. Tady bude další odbočka, spočívající v ohlédnutí k Revenanovi samotnému. Naučil jsem se tedy číst. Psaní jsem ke svému životu i nadále nepotřeboval, respektive bylo pro mne velice okrajové. Další, tentokrát už opravdu kvalitativně obrovskou změnou bylo pro mne přivolání animalia v podobě opičáka. Stvořen byl podle jedné ilustrace v knize, kterou jsem našel v knihovně Revenanově. Skrze zrak animalia jsem byl schopen číst bez použití aktivního, probíhajícího a tudíž časově velmi omezeného kouzla. Zde si dovoluji udělat okamžitou odbočku, která mi však připadá velice důležitá, protože její předmět bývá často nesprávně interpretovaný. Tou odbočkou je moje propojení myslí s animaliem.

Spojení s animaliem, alespoň v mém případě, není přísně vizuální. Jako slepec mám zkušenost jen se zrakem, které mi zprostředkovává kouzlo. Ovšem nepředpokládám, že Cizí oči nebo Okulus jsou nějak výrazně rozdílné od zraku zdravých lidí, vždyť ta kouzla vymysleli vidoucí kouzelníci. Takové spojení tedy s animaliem není. Ale není ani jen verbální, to jest, neslyším pouze pokyny, dávané hlasem. Zároveň s tím mi animalio může zprostředkovat čich, nebo vnímat chuť či hmat, což je samozřejmě pro mne nadbytečné, ale v celkovém přenášeném toku myšlenek to prostě je. Spojení s jeho myslí je někde mezi těmhle všemi smysly, a přesto kvalitativně jinde, navíc s přibývajícím časem se zlepšuje, tedy myšlenkový impuls, který mi vnuká, je přesnější a stačí, když trvá kratší dobu. Například při cestě lesem mi kupříkladu vnuká najednou tyto myšlenky, značící (převedu-li je do toho verbální): pozor nízká větve vlevo, voní tu houby, listí na zemi má rudou barvu, mokrá prst' mě studí do tlapek. A když na začátku mého propojení s opičákem bylo těch myšlenek, které mi v

mysli hrne najednou, třeba pět, teď je těch simultánních věcí, na které opičák zároveň myslí a poskytuje mi, dvacet. A bude jich, věřím, padesát, kdybychom spolu byli celý život. Pak samozřejmě musím opičákovu mysl v mysli mé odsouvat na vedlejší kolej, neboť mám s dostatek myšlenek svých a ty jeho můžou, když jim to dovolím, působit rušivě. Asi jako když bych byl na trhu obklopen pěti či dvaceti trhovci, kteří neustále vyvolávají a dožadují se pozornosti. Je to samozřejmě zjednodušující popis, ale berte to tak, že animalio je přeci jen součástí mojí mysli, je jejím otiskem. To, že přímo nevidím opičákovými očima, znamená mimo jiné, že opičák se musel sám naučit číst (a to krátce poté, co jsem to naučil já). Je to tvor inteligentní, ale přeci jen jeho inteligence není namířena na věci, které vzdělanému člověku připadají běžné. Jeho čtení je tedy spíše slabikování a číst jeho prostřednictvím je značně vyčerpávající, byť ten tvor sám je věru neúnavný. Psaní se domnívám, že by v žádném případě nezvládl. Když už, tak by to mohlo vypadat jako dlouhým klackem do písku vyrytých pár tiskacích písmen. Tedy, vraťme se na začátek – důvod, proč nepíšu tuhle stať osobně, je nasnadě. Nikdy v životě jsem nenapsal víc než hrst dopisů a dvě či tři krátké studijní práce, které považoval Revenan za nezbytné, či se mě jimi z nějakého důvodu rozhodl potrápit. Jinak je mým jazykem jazyk hovorů, a to navíc až relativně donedávna čirý jazyk ulice. Tedy mnohé z výrazů zde použitých a obrátů, neodpovídajících jazyku ulice, jsou dílem písaře, který je tak nesporně autorem tohoto textu i po stylistické stránce. Ale myšlenka, ta vychází ode mě, Ieronýma.

Zde můžeme nastoupit na další odbočku – odbočku občas propíranou těmi, kdo pochybují o tom, jestli jsem se dříve živil poctivě. Je to odbočka, kterou by tihle nazvali Marrburské podsvětí. Moje dětství v sirotčinci mě samozřejmě předurčilo. Lidé, žijící na ulici se navzájem znají. Jako mezi každou skupinou

lidí, jsou mezi nimi čestní i nečestní. Všechny spojují společné problémy – chudoba, hlad, nutnost přežít zimu. Strážce zvyšují samozřejmě pokušení obstarat si živobytí krádeží či lupem. Ale lidé čestní, nebo alespoň ne vyložené zlí, se tomu, pokud možno, vyhýbají. Mezi takovou skupinu jsem se dostal já, respektive byl jsem jí, dalo by se říct, od mala adoptován. Snad to bylo i pro můj fyzický nedostatek, kdy se jim mě zželelo. To bylo možná i důvodem, proč jsem následně byl dán do učení k Revenanovi, i když snad i nějaké mentální predispozice, vyplývající z toho, že jsem elf, tam byly. Stálo to moře peněz, které poskytla Skupina. (protože se k ní budu odkazovat častěji, budu jí psát s velkým S, i když my jsme si spolu nikdy nijak neříkali, neměli jsme jméno, znak či praporec. Členů nás ve Skupině nebyl jasně daný počet, většinou jsem to vždy vnímal na patnáct až pětadvacet lidí. Byl vždycky někdo, kdo měl silnější hlas než ostatní, ale rozhodovalo se obvykle společně, každý se mohl vyslovit.) Tedy finance pro moje studium dávala Skupina dohromady po několik let. Ale nebylo to jen z čirého altruismu a litości, slepec, skutečný slepý člověk vzbuzuje natolik soucitu, že prosebnictvím je schopen vydělat násobně více, nežli člověk zdravý. A to jsem také po nějaký čas dělal a naši Skupině odevzdával celý výdělek. Tak se to totiž dělá, peníze se dávají dohromady a následně se pak rozhoduje, co se s nimi stane. Zaplatí se tu porodní bába pro ženu s outěžkem, doktor, třeba i magický, pro starého chudáka, který celý život strávil na ulici, škola pro mladou členku Skupiny, aby se nemusela prodávat a vedla počestný život, mladí kluci dávali se na řemeslo. Tyhle vydané peníze, jak jsme tomu říkali - investice, dělaly se vždy s rozmyslem a s výhledem dopředu spíše na roky než na měsíce. Mnozí z nás se díky nim z ulice jednou provždy dostali a začali vést jiný život. A těm ostatním, kteří se třeba z ulice ani dostat nechtěli, se to pak vracelo tím, že na ně obyvatelé Marrburku nahlíželi shovívavěji a do prosebnických čepic sypali více stříbra. Ale

to asi nechcete slyšet, tedy to raději řeknu přímo. Nechci říct, že jsem se nikdy nenachomýtl k něčemu, co by smrdělo něčím zakázaným. Cizí uši, cizí oči... Neviditelnost... Hyperprostor... Ale život na ulici je těžký a přesto jsem nikdy nebyl blízek k ničemu vážnějšímu, než co byste nazvali drobnou krádeží. Žádné násilí, žádné okrádání potřebných. Nejen, že lidé z ulice, alespoň v naší Skupině, mají svojí čest, ale především by provádění skutečných špatností velmi rychle vyústilo ve vykázání z města a ztrátu domovské obce, což, jak si jistě umíte představit, znamená ukrutný problém. Nejděle do příští zimy si takový tulák musí najít nové město, které by jej přijalo, nebo nevyhnutelně na cestách zemřít. Z toho, co jsem tu napsal, vás asi samotné napadá, jak veliký a dosud plně vnitřně nevyřešený morální problém pro mě znamenalo odejít z Marrburku a odepřít Skupině, abych jí plně nahradil ztrátu investice, kterou jsem představoval. Pokusil jsem se to sice alespoň částečně nahradit, ale cítím, že peníze v tomhle případě nejsou jedinou ztrátou, kterou jsem způsobil. Ztráta jistoty soudržnosti a vzájemné důvěry je asi horší a tuhle skvrnu si nosím. Ale bylo to moje rozhodnutí a já sám jej nemohu litovat.

Když už jsme u dění v Marrburku, pojďme si udělat onu odbočku do sklepního učení Revenanova. Kdo se bojí, může tenhle odstavec přeskočit. Když bylo rozhodnuto o tom, že ze mě bude kouzelník, nebylo jiné volby než učení magika Revenana. Jeho služby byly známé a jezdili za ním i zájemci o studium z širšího okolí, ba i z Nurnu. Když jsem scházel dolů po schodech jako prostý chudák, s botama sice nejlepšima, jaké jsme ve Skupině byli s to sehnat, ale přesto byly odřené, s očima převázanýma šedivým hadrem a s myslí i zády sehnuty, neboť po celý předchozí život jsem byl zvyklý o všechno prosit, ruka se mi třásla, když jsem se chopil klepadla. Netušil jsem, že tohle rozhodnutí mi změní život TAK MOC. Ale taky jsem netušil, jak moc bude můj život od té chvíle

nebezpečný a jak blízko budu tomu snad největšímu z nebezpečí hned tam dole, ve sníženém přízemí vstupu do Revenanova učení. Bylo to nebezpečí vědění. Nebudu chodit okolo horké kaše, všichni víte, o co se jedná. Ti, které Revenan seznal hodnými, nebo snad ti, kteří měli výsledky lepší než jiní, možná ti, kteří sami tuhle možnost v průběhu studia našli, ti byli zasvěceni do magie temné. Já o něčem takovém z dřívějšíka neměl ani potuchy, proto jsem našel nemohl. Hodný jsem nepochybně nebyl, byl jsem chudák, napojený na kdoví jaké živly v zákoutích Marrbuských. Lepší výsledky než jiní jsem mít také nemohl, neuměl jsem v tu chvíli ani číst. Opakuji, že jsem neznal, ale kdybych věřil v bohy, pak jim budiž chvála za to, jaký ubohý a nehodný jsem tehdy byl. Že jsem nedostal čuchnout k ničemu, co mohlo smrdět záhrobím a oprátkou kata. Revenan si svá tajemství pečlivě střežil před těmi, které zasvětit nechtěl a v knihovně, která nebyla nijak přehnaně velká, ale přesto dosti zajímavých svazků obsahovala, byly samé nezávadné knihy. Můj názor na temné praktiky, najmě na vyvolávání nemrtvých se tedy krystalizoval až v průběhu studia. To už jsem se samozřejmě o existenci tohoto druhu magie dozvěděl, ale přijal jsem běžný konsensus toho, že takové praktiky jsou zapovězené. Tento konsensus se navenek zdál akceptovat i Revenan. Tak jako tenkrát, ani dnes by mě nenapadlo považovat studium vyvolávání nemrtvých za dobrý nápad, ať už je to zakázaným ovocem nebo není. Ačkoli mi pronásledování samotného vědění nepřipadá jako příliš smysluplné, jsem s tímhle přístupem královské moci srozuměn. V okruhu členů Nurnské družiny se zřejmě, ať si každý sám položí ruku na srdce, nalézá vědění či magie v podobě artefaktů, které by se daly vykládat jako temné, což, bráno do důsledků, může na někoho nechat padnout hněv justice. Neboť nerozlišeno mezi zhřešením myšlenkou a skutkem a nerozlišeno mezi prostředkem a cílem. Rozumnější by mi tedy připadlo exemplární trestání kohokoliv, kdy by tuhle

magii prakticky zle používal, než postih samotného vědění, ale nepochybně má vykořenění temné magie v Gwendarronu hlubší smysl. Já za sebe tedy mohu prohlásit, že jsem se v Revenanově učení ničeho nezákonného nejen že nedopustil, ale ani jsem o ničem takovém nevěděl. V tomhle smyslu jsem byl komisionálně vyslechnut a shledán zcela nevinným. Revenana jsem se zřekl veřejně i vnitřně.

Nahlédl jsem v předchozím odstavci do odbočky justiční v kombinaci s užíváním magie. To je ovšem v podstatě hlavní meritum věci, kterému se hodlám dnes věnovat, abych vše mohl završit úvahou o možném fungování těchto věcí v Armidenu. Není to tedy odbočkou. Tou bude teď velice stručný popis či rekapitulace běžně chápáného a uznávaného způsobu fungování magie ve světě. Jak známo, magie funguje ve sférách. Je možno si ji představit jako svět, nepředstavitelně velký kulatý svět, složený z vrstev. Alespoň ty okrajové vrstvy jsou prozkoumány a popsány. Vrstvy, slupky onoho sférického světa, jsou obývány ohromným množstvím tvorů. Tvorové jsou to inteligentnější i méně inteligentní, někteří mírnější, jiní hněvivější, podobně jako v každém městě, které známe. Bývají nazýváni demony, ale je to asi jako kdybychom všechny tvory našeho světa, lidi stejně jako psy, nazývali jedním výrazem. Tak moc se od sebe liší. Každopádně podléhají mnohem více, než to známe my, hierarchii. Vztahy podřízenosti a nadřazenosti jsou ve světě sfér základním stavebním kamenem. Tvorové, obývací slupky, vzdálenější od středu, jsou podřízeni těm, kdo se nachází blíže středu. Co se vyskytuje v samotném centru sfér, v srdci onoho světa, není známo. Nepochybně však je to entita všemocná a obsahující nepředstavitelné vědění. Neboť veškerá moc, která se vyskytuje v slupce vnější, vyskytuje se i ve slupce pod ní a všech dalších. Zde se dostáváme k výrazu moc. Tvorové, obývací sféry, mohou zasahovat do cizích světů. Zcela jistě toho našeho, ale

obecně přijímanou pravdou je, že jako existuje svět náš, mohou existovat i jiné, do nichž mají tvorové sfér přístup. Ona moc spočívá v tom, že mohou projevit svoji sílu. Síla tvorů sfér se v našem světě může projevovat fyzicky či duševně, laicky je toto někdy řečené jako pnutí. Principem kouzel je přístup do světa sfér. Tady bych chtěl podotknout, že já na věc nahlížím z pohledu magika, ale obdobně to probíhá v případech alchymistů, druidů a podobně. Přístup do světa sfér je třeba zaplatit. Tvorové sfér se živí magií. Je to jejich potrava a zároveň vstupenka do bližší slupky, vnitřnější sféry. Každý tvor sfér se snaží dostat se do sféry blíže středu. Proto tito tvorové ochotně přijímají magický náboj, který my jsme schopni nashromáždit v hlavě z přediva myšlenek, či extrahovat z některých vzácných bylin či tvorů (viz heslo „bahno“ ve slovníku). Přijetím této magie (bývá označována jak mana, magy, ale i jinak) je tvor sfér vázán smlouvou o vykonání určité práce. Tvorové, obývací vnější sféry, bývají obvykle málo chytří a neumí toho mnoho. Ale i tak se pokusí vykonat práci, která jim byla uložena, aby příště zase mohli být povoláni k práci další. Motivací jim je sběr magie. Samozřejmě, to, co my vidíme jako výsledek kouzla je zakončením spolupráce s tím, kdo onoho tvora sfér povolal. A také jsou tvorové sfér šikovnější a méně šikovní, hloupější a méně hlupí, už jsme si řekli. Tedy výsledek kouzla může být málo předvídatelný. Empiricky bylo zjištěno, jaké množství many je potřeba k tomu, aby byla odemčena příslušná sféra a byl přivolán potřebný tvor a jaká formule či postup se musí k tomu konkrétnímu efektu kouzla použít. Ale z důvodů, které jsme si uvedli, není prakticky nikdy efekt kouzla větší, než jej ten, kdo jej vyvolal, zamýšlel. Protože tvor sfér udělá nanejvýš to, o čem byl žádán a zaplacen. Sami tvorové sfér zřejmě odvádí nějakou část odměny za konání práce výše, a to až do středu sfér. Proto je pravděpodobné, že například démon ve sféře Vehuah (snad to diktují správně, theurgové kdyžtak prominou), je-li požádán o drobnou

úsluhu, která bude stát bratru sto padesát magů, sám z vykonání práce bude mít nepatrný zlomek. Ale to jsem odbočil už zřejmě příliš, nás zajímá, jaké možnosti sféry skrývají. Skutečná odpověď je, že zřejmě neomezené, což nás ale nemůže uspokojit ve vztahu k tomu, kam se chceme dobrat. Proto si odpovíme jinak: možnosti jsou takové, jaké jsou možnosti toho, kdo sféry žádá o pomoc. Je známo, že žádá-li se tvor sfér o příliš, může ten být tím spíše zlomyslný a úkol sice splnit, ale tak, aby uškodil. K tomuhle momentu se ještě vrátíme. Teď si řekněme, že pro nás a pro pochopení myšlenky, kterou se snažím předestřít je důležité, že běžně známé schopnosti tvorů sfér zahrnují cesty v čase. Ono v Laboratoriu vyučované vědění Achaiach a Cachetel, případně Mahasiah a Sirael, není nic jiného, než že se daný tvor sfér vypraví na dané místo a daný čas, tak, jako vy byste šli vybrat vejce do kurníku. Je to proň zhruba stejně namáhavé, a pokud víme, nehrozí mu přitom žádná nebezpečí. To představuje pro tvory sfér nepodstatnou schopnost, ale z pohledu obyvatel našeho světa je to nesmírně mocná vlastnost. Tuhle moc ale nedokáže ze sfér vytěžit všichni, kdo obcují s magií. Roli v tom hraje to, jak který uživatel magie se sférami jedná. Hrubě řečeno jde o to, jak dobré vztahy si s danou sférou dokážete zaplatit. Kouzelníci komunikují s tvory sfér vlastně přímo. Přes naučenou formuli a platbu dokáží přilákat tvora sfér ihned. To jim umožňuje náboj, který se naučili schraňovat v mysli. Ale magického náboje mají pomálu, takové kouzlení vyčerpává fyzicky. Povšimněte si někdy únavy, která přímo vyzáruje z každého kouzelní, který se vyčerpá. Alchymisté oproti tomu většinou lákají tvory sfér, aby se svázali s určitým předmětem a byli k užítku po vyřčení určité formule, po požití, nebo aby trvale zlepšovali třeba funkci zbraně. Taková tvorové sfér jsou ti nejhloupější, ti by se dali opravdu přirovnat ke psu ti největší ze „psů“ pak slouží k oživení elementálů. Bývají špatně ovladatelní. Jiní, mnohem chytřejší tvorové sfér dokážou číst

myšlenky, jejich lepší přibuzní je dokážou ovládat, ti, kteří jsou ještě nad nimi pak umí bojovat s myslí protivníka. Střetnou-li se dva takoví tvorové sfér, vzniká mentální souboj. Všichni tito dosud zmínění kouzelníci a alchymisté však jednají se sférami na principu žádám – (snad) dostávám. Kvalitativně poněkud jiný princip pak má jednání se sférou z pohledu theurga, komunikující se sférou na snad o něco rovnějších základech. To, když s pomocí astronu či obdobného předmětu se sférou (jejím představitelem) dokážou hovořit. Sféra pak má přístup ke všem informacím z obyvatel slupky své i všech slupek, nacházejících se vně od ní. Možnosti se tím ohromně násobí. Také množství many, které lze při tomto postupu využít, je násobně větší a tudíž lze přivábit mnohem mocnějšího tvora sfér, než onoho „psa“. A tady se pomalu dostáváme k tomu, kdo je schopen takto mocně se sférami zacházet. Asi už tušíte, avšak přesto ještě jeden odstavec věnujeme úvaze obecnějšího chrakteru.

Tolik tedy shrnutí nezbytného minima. Z popisu je vidět, že cokoli z toho, co děláte, je v každý moment sledované a dohledatelné. Ten, kdo je schopen zaplatit požadovanou sumu (magie) a má potřebné vědění, může kdykoli zjistit, co jste dělali minulou středu za soumraku. Nebo jaké šaty měla vaše prabába na svatbě. Samozřejmě pouze v případě, že nemáte na svou ochranu nějakého mocnějšího tvora sfér, než je ten, který má informaci o vás zjistit. Stopy magie jsou navíc zjistitelné snáze než co jiného, neboť informace o tom, co kdo kdy vykouzčil, je možné dohledat ve sférách samotných a tvor sfér se nemusí vypravovat v čase a místě, tudíž tohle zjistí každý tvor s lepším postavením v hierarchii, než měl ten, který provedl práci daného kouzla. Obrana před tím je jediná a už jsem jí zmínil – pořádit si mocnější ochránce před ovlivněním sfér. Nepochybně existuje takový tvor sfér, který by byl schopen člověka ochránit před jakoukoli magií... Ale jakou cenu by si řekl, to nevím. Možná to ví v

královské kanceláři. Tam si totiž tuhle otázku museli klást už před staletími. A tady se dostáváme do podstaty, kterou můžeme směle rozvést v absurdno – proč by vedly dva státy, dvě říše, mezi sebou reálnou válku? Proč nevést válku pouze prostřednictvím démonů? Proč si platit špehy, když se lze zeptat sfér? Domnívám se (a nejsem sám), že na vině je ona nepředvídatelnost magie. Vědomí, že to, čeho bychom využívali, je mnohem mocnější než my sami. Neovladatelnost, násobená zjevnou zlomyslností, zejména když je používána způsobem, který se vymyká. Neovladatelnost, tím větší, čím mocnější tvorové sfér jsou povoláváni. Proto nejsou v Gwendarronu používána při výsleších delikventů čtení myšlenek. Proto není při vyšetřování hrdelních zločinů povoláváno svědectví sfér. Justice a magie jsou prostě v Gwendarronu odedávna oddělené a justice je magii nadřazena. Jestli je magie užívána neoficiálně, nebo jestli ve vztahu k okolním státům vyvstává potřeba nějaké obcování se sférami připustit, to nevím. Znáám jen oficiální přístup úřadů. Nepochybně musí být královská rodina a nejdůležitější osoby mocnářství nějak magicky chráněny proti nepřátelům. Jinak bychom stáli na vratkých nohách. Ale prostý lid musí mít jistotu, že, bude-li vyslýchán v jakékoli záležitosti, nebude jeho osud záviset na rozmaru démona.

A teď se dostáváme k fenoménu s názvem Armiden. Jsem přesvědčen, že Armiden, jakožto teologicko – theurgická říše, tyto principy naprosto nectí. Byl by to protimluv, kdyby theurgové u moci nenaslouchali sférám. Kdyby jich nevyužívali pro špehování, vydírání, manipulace. Ochrana hranic nemusí být v Armidenu doménou ozbrojených hraničních sborů. Stačí dostatek many. Snad k tomuhle všemu mohou využívat nerosty, umožňující zadržování magie v její formě, použitelné kouzelníky a hraničáři. Snad mají doly na surovou manu, použitelnou alchymisty. Síla, vyplývající z oficiálního spojení Armidenu a magie, je nesmírná. Z

moci sfér je v Armidenu nepochybně učiněn jeden z pilířů státnosti. Ale vzhledem k tomu, co jsem zmínil, může to být také pilíř křehký a zranitelný. Je na místě se zamyslet nad tím, co nám toto může skýtat za hrozbu (to je asi lehčí přemýšlení), a jak bychom toho naopak mohli využít (to bude celkem oříšek, bez magiků a theurgů na velmi vysokých úrovních). Buď jak buď, cestou do Armidenu a případně v té zemi samotné, budu mít stále pocit, že to, co dělám, říkám, každý můj dech, vše je sledováno. Bude těžké se toho zbavit, bude těžké s tím už jen žít. Ale musíme s tím počítat. Mějte prosím na paměti, že úkol, který na svoje bedra bereme, může být ještě těžší, než se zdá. Opatrnost! Soudržnost! Zodpovědnost!

V Nurnu, ke konci Jarnu 1091

## Jonas Wreda: Zápisky z cest

*Jonas Wreda, zápisky z roku 1086*

### Šestaosmdesátý

V poklidu vesnického života se pomalu ale jistě přiblížil poslední den roku a s ním nový rok 1086. Půlnoční oslavy se nesly v trapném tichu při svíčkách u hostinského stolu, poněvadž Zoltar Zemikosa přivlekl do Liscannoru čtyři špinavé coury z přístavních doků. Samozřejmě kroll Mord se k příslibem zavánějící skupině okamžitě a nadšeně připojil. Řvaní těch zvrhlých tvorů se neslo obcí až sem, ke Hrochovi. Přinášel jej jako břitva břitký vzduch od Zlotého domu. Korman Zlotě totiž vnitřek obydlí obětavě poskytl, snad aby si Zemikosa na ledových mezích nenastudil svá proslulá bolavá záda. Zda se k nim přidal, to nevím, ale řekl bych, že ano. Krátce a stručně, oslava nového roku to byla zoufalá. Na starostovi Vestovi bylo zřetelně patrné, že s tou věcí nemá sil něco dělat. Morální úpadek se rozléval po vsi jako plíživá a neléčitelná choroba. Jsem toho

názoru, že Zemikosa nosí v hlavě larvu a ta larva jej požírá zevnitř. Nebylo by ani divu, kdyby byl skutečně larvou stížen. Jeho neúcta k magii a přízemní manipulace s ní je do očí bijící.

Někdy koncem ponovoroku si Al-Rahem přivedl do obce čtyři dromedáry, které si nechal za těžké peníze přivést z jihu. Snad si zvířata na zdejší klima zvyknou a nezahynou. Tvorové jsou to krásní, to je pravda. Ale z praktického pohledu nevím, k čemu by třeba mně byla. Dojít se nejspíš nedají a jezdit se na nich asi taky nedá. Nebo aspoň nevím, jak bych osedlal ten plandavý a poněkud směšný hrb.

Pětadvacátého chladna poctila Liscannor nečekané návštěva. Čtyři jezdci na koních a další muži na saních. Vedl je nějaký Jasran Hrud, jak jsme měli příležitost zjistit obratem poté, co starosta sezval usedlíky do hostince. Ten Jasran Hrud je nějaký obchodník ze severu, respektive z oblasti na severní hranici Gwendarronu. Z jeho vyprávění mi, musím bohům žel přiznat, spadla čelist. Ten pan Hrud pravil, že je z rodiny obchodníků, která obchoduje se státem Dormal. Ten Dormal má být něco jako podzemní království! Jaktěživ jsem to jméno neslyšel. Před čtyřmi měsíci tomu Hrudovi nějaký zlotřilci unesl jeho otce, jistého Olafa, a na důkaz, že mají rukojmí plně v moci, poslali Hrudovi otcovu uťatou ruku. Jak moc velký kus ruky to byl, to netuším, ale jisto je, že ten Olaf, pokud ještě vůbec žije, je nenávrtně zmračen. Požadavkem únosců se ukázala být jediná věc, a to aby Hrud přestal s Dormalem obchodovat. Hrud pravil, že artiklem obchodu jeho rodiny jsou drahokamy, respektive nákup drahokamů výměnou za ryzí zlato. Obchodní aktivity, tedy vedení podniku po uneseném otci převzal Hrudův dědeček Vilém. Tedy Vilém Hrud. Jasran předestřel, že jakýsi baron drží nad obchodem ochrannou ruku (dosud jej nikdo neunesl). Jeho ochranný dohled spočívá v

tom, že drží ochrannou ruku pouze nad dvěma obchodnickými rody a nad jinými ne, což značí, že nikomu dalšímu není směřovat zlato za drahokamy souzeno. Z toho logicky vyplývá, že ten pan baron je pěkně vykutaný ptáček a na předmětném obchodu si jistě důkladně přizívuje. To však není to nejhorší, k nejhoršímu se dostanu později. Předem ještě shrnu, co se ví. Otce Olafa Hrudu unesl nějaký trpasličí lord, respektive jeho lidé, a ten trpaslík je tedy zodpovědný za Olafovo zohydění. Ten druhý rod obchodníků se i přes Olafův únos rozhodl vyslat do Dormalu obchodní karavanu, ale ta se prý odmíkla. Což v řeči obvyklé značí, že někde v Dormalu zmizela a od té doby není zřejmé, co se s těmi nebožáky stalo. Ten trpasličí lord, jak přiznal Jasran Hrud, se jmenuje Khazad a je to pán nějaké pevnosti. Zřejmě tedy pevnosti v podzemí. Ten Khazad slouží dormalskému králi, jehož však Hrud označil za krále čistě formálního. Někak jsem tu informaci nebyl s to pojmut. Formální je prý proto, že se s ním špatně domlouvá. No, asi takhle - ten Hrud a celá jeho rodina jsou asi povedení ptáčkové. A ten baron, co nad nimi drží ochrannou ruku, řekl bych, je velezrádce. Hned vysvětlím, proč jsem si osvojil předmětný názor. Přejdu tedy k nejhoršímu. Celá ta banda totiž obchoduje s nemrtvými. Lord Khazad je totiž upír a takových jemu podobných je tam prý víc. V Dormalu totiž žijí pospolu živí s nemrtvými a tak mi z Jasranova zmateného vyprávění pomalu svítlo, co měl na mysli, když předtím hovořil o formálním králi. Ten Dormal se totiž nachází plně ve spárech temných sil, z nichž by ctihodného nurnského starostu Branta Rorejse trefil šlak. Rozhodl jsem se, že toho velezrádného gwendarronského barona, který se mimochodem jmenuje Haloran Kavka, je třeba bezodkladně udat úřadům. Po čas těchto mých zoufalých niterných úvah Jasran Hrud konečně přednesl nabídku. Zaplatí Nurnským nemalé peníze, pokud se jim podaří osvobodit bezrukého, tedy Olafa Hrudu, zavraždit lorda Khazada a na důkaz jeho smrti přiděst jeho rubínový náhrdelník. Ten náhrdelník toho

chlapa totiž nějakým způsobem udržuje naživu, respektive mezi břehem živých a břehem mrtvých. Jinak Dormal skutečně obývají některé veskrze živé bytosti. Třeba ten formální král, který si říká Kharim, a potom nějaký lord Rumbuk z Oblíkova. Přemýšlel jsem, až se mi z hlavy kouřilo. Stále jsem nemohl pochopit, jak si nás tenhle Jasran Hrud vlastně našel. Ale potom to z něj vypadlo vlastně samo. Byl přítomen mezi obecností tam nahoře v Rivenu a slovně Bolbuchovo vítězství a vítězství Nurnských jako celku mu vysloveně zaimponovalo. To je tak vše, co by se k návštěvě, co toho dne nečekaně přijela do vsi na saních, dalo říci. A tím by to taky celé skončilo, nebýt sprosté spodiny, která ovládá Nurnskou družinu. Mám na mysli samozřejmě Zemikosu a jeho spolek. Ti už jak zaslechli slova drahokam a ryzí zlato nadšeně hulákali, že účast Nurnských je hotová věc. Takže ještě toho večera byl za účelem podivné nadcházející výpravy, která prostě neskončí dobře, tím jsem si skálopevně jist, vyvolen vůdce. Volbu evidentně předcházela Zemikosou důsledně promyšlený a předjednaný komplot, kdy se ta jeho navzájem se podporující pakáž stihla domluvit, ale nakonec s odřenýma ušima zvítězil Bolbuch. Možná nebyť té euforie z Rivenu, která dosud nestihla vyprchat, dopadlo by to všechno jinak. A Bolbuch rozhodl, že pokud je tedy pán ochoten platit, tak že Nurnští se mu vynasnaží vyjít vstříc. K mému žalu.

### Erix

Počátkem jarnu se tedy chtěl nechtěl Nurnská kumpanie vyloupit v Erixu. To jest v tom příhraničním městě, které obléhá baron Haloran Kavka a z nějž Hrudovic rodina řídí obchod s dormalskými nemrcouchy. První hospoda, na niž Nurnští natrefili, se slula příznačně U upíra. Na vývěsním štítu kterýsi místní umělec vyvedl bledé stvoření s krvavými kly, jež se mu draly z huby jako bílí červi. Nad baronovou tvří vlál praporec, nesoucí vyobrazení ocelové pěsti na

karmínovém poli. Město působilo samo o sobě velice zvláště. Umínal jsem si, že budu mít oči na stopkách a budu pátrat po jakýchkoli známkách chaosu. Lethální vliv chaosu na evoluci chování davů jest mi dobře znám.

Vůdci toho dne nebylo dobře, věru je již stár. Snad protose družina rozpadla do nekoordinovaných skupinek a rozprchla se po Erixu. Osířel jsem s Vestou a dohodli jsme se, že navštívíme místní školu a popátáme se. Řídící pan Koubek pravil, že nemá čas a jestli se o erixském okolí chceme něco dozvědět, máme se obrátit na učitele vlasti-pravy, nějakého pana Cimricha. Ten ale právě vyučoval a pravil, že jestli najde trochu volného času, tak nejdříve za půldruha hodiny. Jestli prý nehodláme počkat, máme se se svými dotazy obrátit jinam. Což jsme tedy usoudili, že učiníme.

Ve městě stála ještě jedna škola. Bídna dvojtřídká, avšak tamní jediný učitel sboru a řídící v jedné osobě zadal žákům opisovat z přírodopysné publikace a odvážil se nám věnovat trochu drahocenného času. Víme už tedy, že Dormal je trpasličí království v podzemí pod horami a že toto království se v dávných dobách osamostatnilo od mnohem většího státního celku. Pravděpodobně spolu s Kazzdem a dalšími územími enkláv horských trpaslíků. Gwendarron v těch dávných časech bránil trpasličím národům v rozpínavosti a vedl s nimi války. Vlastipravec konkrétně zmínil válku z roku 945, po níž byly trpasličí hordy zatlačeny do hor. V současnosti však již s trpaslíky potíže nejsou, baron Kavka je drží, jak pravil, na uzdě. Jinak Erix obchoduje se všemi městy v okolí, s Dormalem však minimálně. Obchod s Dormalem zaštiťuje osobně baron Kavka a vydal povolení obchodovat pouze dvěma místními rodinám. Dohlíží i nad dodržováním vyhlášky o tom, že dormalským trpaslíkům je zakázáno překračovat gwendarronské hranice. Erix, jakožto město, byl založen roku 965. Hrudové jsou jeho nejbohatším rodem a řekl

bych, že ani není divu, když požívají baronem svěřených výhod na poli obchodu. Druhým obchodním rodem s oprávněními pro Dormal jsou jistí Taxikonové.

Co se týče nemrtvých, koluje kolem nich spousta zkazek a pověstí. Traduje se například, že místo trpaslíků tady kdysi žili. Co učitel mínil slovy „tady“ a „žili“, to si raději netroufám domýšlet. Gwendarron prý kdysi tady v kraji porazil nějakého nekromanta. A právě proto se ta hospoda ve městě jmenuje U upíra. Hospoda U upíra patří jistému panu Torgalovi. S takovými informacemi jsme se tedy poměrně zkroušeně navrátili do místa, kde spočíval skučící Bolbuch. Tedy do hostince. A tam jsme se dozvěděli, co vyzjistila další skupina pidičů po informacích. Zjistila tedy především to, že nemrtví jakožto komunita sestávají z brojného a dělného lidu. Vůbec netuším, proč se tady o nemrcouších vůbec jako o lidu hovoří. Je to temná lidem nepřátelská svoloč. Roznášejí šeredné nemoci a páchnou. S nemrtvými, tedy s oněmi dvěma entitami dormalské komunity, tam v jakési podivné symbióze žijí i nějakí živí. Kolují zvěsti, že ti živí tam žijí z hub, řas a velkých hlodavců. Hlodavce loví a houby a řasy pěstují jakožto doplněk stravy.

Zatím se vrátila poslední skupina, která vyjedнала audienci u samotného barona Halorana Kavky. Kumpanie se za tím pánem okamžitě vypravila, nebylo co oddalovat. Baron Kavka byl otlýl muž, není ani divu, když mu tak kvetl dormalský obchod, a přijal Nurnské v audienční síni. Během audience jsem si uvědomil, že jsme de facto drženi jako baronovi hosté, a tedy že odzbrojenou kumpanii už zpátky do Erixu nikdo bez boje dobrovolně nepustí. Zbývá tedy dožít život na baronově tvrzi a nebo volět do Dormalu. Pochopitelně po krátké poradě zvítězil Dormal. Dormal se prostě stal logicky jasnou volbou, i přes ten fakt, že tam prý zuří nějaká vleklá občanská válka. Vstup do Dormalu leží někde zde ve sklepeních Kavkova opevnění.

Kavka nad rozhodnutím Nurnských pokýval spokojeně otlou hlavou a pravil, že až prý budeme předvedeni k dormalské hranici, všechny zbraně a osobní věci, které nám dočasně nechal zabavit, budou důkladně prozkoumány dormalskými hraničními strážemi. Do Dormalu je totiž přísně zakázáno pronášet předměty, které by mohly uškodit dormalským vládcům, tedy nemrtvým. Tato informace viditelně zkrušila především Zemikosu a Kormanu Zlotého. Jinak také víme, že mezi Dormalem a Gwendarronem byla asi před staletím uzavřena jakási dohoda o neútočení. Ale barob Kavka dal jasně najevo, že vždy byl a je připraven na Dormalské zaútočit. A teď se mu naskytla ta možnost. Tedy využít rukojmí, jimiž se takto zčistajasna stali nedobrovolně Nurnští.

### Dormal

Následujícího dne tedy Nurnská kumpanie ze sklepení Kavkova hradiště prošla skrze hraniční stráž do Dormalského království. Kumpanie, odlehčená o předměty škodlivé ve vztahu k nemrtvým a doplněná žebříňákem naditým nákladem olejů, dalšího proviantu a zlata, jež by mělo navodit dojem, že jdeme za obchodem, vstoupila do široké šestisáhové stoly, jedné z hlavních tepen této podivuhodné podzemní říše. Druzi slabě brblali, na vině tomuto stavu mysli byl Kavkův glejt, který měl zaručit zamezení případných potíží. Ukázalo se totiž, že onen glejt je kus papíru, obsahující velmi ironické sdělení.

*„Přeji vám hodně štěstí“.*

*Baron Haloran Kavka*

Myslím, že ten chlap by měl skončit na hranici. Ale ne na té dormalské, nýbrž na Náměstí uzdrvených. Před zraky rozvášněných davů!

Žebříňáku se ujal statný Mord a vlekł jej statečně, ač se zaťatými zuby. Ještě jenom krátce k té prohlídce. Věci Nurnských

prohlížel nemrtvý, konkrétně jakási zoufalá zombie k tomuto účelu zmrtvýchvstátá. Ale to jenom tak na okraj. Po osmi mílích pochodu tmavou vlhkou štolou natrefila Nurnská družina na první vesnici. I když o vesnici v pojetí, jak ji vnímá civilizovaný tvor, se rozhodně nedalo mluvit. Spousta dveří vlevo, vpravo, semtam nějaký čumil ve veřejných odhalujících útrobách jeskyní, tedy v pojetí místních převážně trpaslíků zřejmě jakoby domků a chalup. A za vesnicí zase pustá štolata do nedohledna, pole, rybníky a lesy jsem si v malebné krajině pouze domýšlel a představoval. Mám na mysli venkovská panoramata. Minuli jsme také cizí obchodní karavanu. Nebyla tak početná a mířila opačným směrem. Žebříňák s nákladem netáhl kroll, ale zombie. Smrděla odporně a pohled měla vyhaslý.

K prvnímu střetu, kdy se potvrdilo, že baronův glejt je skutečně k ničemu, došlo následujícího dne. I když tady v podzemí jsou pojmy jako den a noc zhola zbytečné. Štolu v tom místě nějaká dobrotivá banda přehradila napříč valem z kamenů a za hradbou vyčkávali ubožáky, které by bylo možné obrátit o majetek. Bolbuch kázal zarazit, čapl glejt a vypravil se těm mužům v ústřety. Zřejmě očekával, že se nějak domluví. Jeho očekávání ale bylo plané. Těm trpaslíkům nešlo o nic jiného než o kořist a také okamžitě zaútočili. Bolbuch zůstal sám na půli cesty proti hroznému vyběhnuvším mužům a rozčlil se. Rozčlil se na Nurnské, kteří jej nechali ve štychu, pravda, ale jeho hněv se obrátil v jeho vlastní prospěch. Záhy propadl bojovému šílenství a to už se mu někteří odvážlivci z řad kumpanie stihli dostat po bok a původně zdánlivě bezvýhodnou situaci zvrátit. Protivníci se ukázali být snazším soustem a brzy se jejich těla válela po vlhké plísni porostlé podlaze stoly. Družině se dokonce podařilo získat jednoho jazyka.

Na výslech jazyka však nedošlo, jazyk přišel o život v následné šarvátkce, kdy

rozvolněnou kumpanii napadla další skupina. V téhle bandě se už pohybovali nemrtví a trpaslík, co bandu vedl musil být nejspíš nějaký zlodějský král. Proč by jinak krásil svou hlavu zlatou korunou? Tento nečekaný střet se ukázal být povážlivě drtivějším. Na jednom křídle narychlo poskládané obranné linie dav prorazil a několika rozvášněným zlodějům se podařilo prorazit až ke mně a Al-Rahemovi. Nebýt Al-Rahema a vlastní ochranné magie, poprvé v životě použitého iluzivního dudu, nacházel bych se už nenávratně tuhý v dřevěné truhle. Navíc vznikl naprostý chaos, když zápalný šíp zažehl zásobu oleje na vozíku taženém Mordem a ten vzplanul. Nikoli Mord - ten vozík-. Mord se naštěstí stihl včas vymanit z postrojů a hledal výhodnou bojovou pozici. Kterou se mu, mimochodem, nepodařilo nalézt do konce bitky. Což jej opět rozlítostnilo tak, jako tenkrát v Rivenu u toho lesního srubu. Al-Rahem, bohové vědí, jak se mu to podařilo, přivolal magickým zhmotněním vlhkosti jakýsi vodní vír, který požár spláchl a značně znejistil útočící stranu. Za vírem bylo možné se krýt. A předmětná undina, elementhalio vody, jak posléze po bitvě vysvětlil Zemikosa, obrátila útočníky na ústup. Bolbuch s Dwanym, ale taktéž i střelci, se jali dobýjet prchající. Chlapovi se zlatou korunou se bohužel podařilo uprchnout do temnoty. Tak takové to tedy je v Dormalu. Hnusné, plísni páchnoucí a nepřátelské.

V půrvním hostinci, na nějž Nurnští narazili, vyhlásil vůdce odpočinek. Pojedli jsme kysinu s houbami, jídlo vyložené hnusné už od pohledu. Já ho tedy nejedl, raději jsem zůstal při sušené stravě, která sice na morálce nepřidá, ale aspoň nezabije. Potom se družina zase hnula dále. Vytýčeným cílem je Oblíkov, jakési větší sídliště s podzemní pevností pána z Oblíkova. Tam vůdce naplánoval jednat a posunout se tak dále. A případně uzavřít nějaký výhodný obchod se zlatem, které Nurnští vezou na ožehlé káře.

### Rekviem

V ponurém polosnu potkávám přízraky mým je, ony mne mýjejí... já taky nezdravím každého, kdo se jen namane obzvlášť v polosnech, ve snech už zhola ne

V síti snů obvykle padám či prchám jak nudle v bandasce... odnikud nikam beznadějí lemují zpoceně chropoty lebení otlokám o stěny prázdnoty Dřímů však v polosnu... řekl bych... rádobý...

neprchám, nepadám, jen mým osoby Kráčeji v ústřety, bez hlesu, strnule... v jakémsi podivném toporném defilé bodře jim nekynu, ony pak rovněž se nesnaží pozdravit, navázat konexe...

Zjevně jsme navzájem bytostně odlišní krađu se z márnice, zatímco ony k ní - bytosti vlekoucí věnce a kytyce zalité přísivitem bleďého měsíce oděny v unylé konformní černi...

Procesí shledávám dost pofidérním - s vtíravým pocitem, že mě snad nevidí horlivě přemítám, co je to za lidi!?

Uctivě pozdravím... a oni zase nic klopí zrak do země, mžourají na měsíc nejapně hulvátí, hovádi jateční bez špetky slušnosti, chladní a neteční!

Pro jejich inertnost nevidím důvodu... v úvahách minul mne zadní voj průvodu a znovu jsem osiřel... sám v chmurném mlčení

domám o přízracích vniknuvších do snění...

o smyslu zdánlivě zbytečných intruzí které tu rajzují... po cizím... aniž si byť jenom povšimnou, komu jdou v ústřety -

subjektu polosnu! A jeho podněty kvitují asi jak smyšlenku v myšlence... průzračně zhmotnění, zjev neexistence

Stručněji řečeno: jako by nebyl a to mně děsí víc než-li sen, kde by subjekt byv objektem divoké štvance snažil se uniknout... podléhám panice... jsa mrzký, zbytečný, marnosti archetyp... Hrůza hrůz vyvěrá právě z té prázdnoty

ulpělé v beztvářém strnulém bezčasí  
kterým se odnikud do nikam karasím  
Proč polosny povšechně končí se ponuře!?  
Je to snad ve stravě... v matraci... v nátuře?  
Kéž bych tak procitl... štípnu se do břicha  
bolí to... bohové! Proč tedy nedýchám?  
Snad že mám útroby sevřené děsem!?  
Nebo snad protože... protože nejsem?  
Zachmuřen úvahou o možném nebytí  
kráčím dál, když tu cos publikne, zasvítí  
pablesky běloby od zubní skloviny...  
u hrobů pod tújí pohly se křoviny  
kdosi tam v temnotě pomezi kameny  
pokynul na pozdrav, jasné to znamení  
a rozhodně není sám... další jdou v závěsu...  
pomalu, obřadně, neslyšně, bez hlesu  
následná objetí... cvakají sanice...  
kromě mé, ovšemže, jsem pouhým novicem  
který zde, v polosnu, probděl jen málo dní...  
v ostatních ohledech jsme si však podobní  
S pýchou a úlevou prohlížím tváře těch  
kterým tak jako mně provždy už došel dech  
všechny ty zoufalce... taky tak neživě...  
ty, jež mne velebí chřestivým rekviem

### Oblíkov

Oblíkov je hnusné vlhké podzemní  
sídliště do něj zatuchlý a téměř stojatý vlhký  
vzduch přivádějí úzké spojnice na povrch.  
Kdo ty spojnice v klenbě kutal, to netuším, ale  
hádal bych na nějakého kamenožravého červa.  
Humanoidní bytost to být rozhodně nemohla.  
Audienci u pána z Oblíkova se vůdci podařilo  
dojednat nazítří, takže Bolbuch rozhodl, že po  
zbytek dne se Nurnští budou věnovat  
obchodu. V tom smyslu kdosi přišel s jménem  
Kakabát. Pan Kakabát je oblíkovský koktavý  
obchodník a díky němu se Mordově káře  
ulevilo o podstatný díl těžkého zlata. Drahé  
kameny, jež se s jistým očekávaným přidaným  
výnosem vůdci podařilo směniti, jsou co do  
váhy k směněnému zlatu nepoměrné. Od pana  
kakabáta jsme se dozvěděli, že pán z Oblíkova  
se blízce přátelí s jakousi paní ze Strže a ta  
paní že je prý nemrtvá. Toto sdělení poněkud  
rozzradostnilo Kormana Zlotého. Nejspíš si

vzpomněl na Melanitu, tak řečenou paní  
Studenou, se kterou za časů plavby na  
Rageldor prováděl jistě intimní záležitosti.

Audience u pána z Oblíkova se  
pochopitelně, jak je tady zvykem, uskutečnila  
beze zbraní. Bolbuch započal vyjednávání  
sdělením, že Nurnští jsou sice v první řadě  
obchodníci, ale taktéž pátrají po otci pana  
Hruda z Erixu. Tedy po panu Olafovi, jenž  
svého času obchodoval s panem Khazadem.  
Pan Oblík se svěřil s přesvědčením, že pan  
Khazad je odpůrcem Oblíků, tedy  
příslušníkem soupeřícího rodu. Paní ze Strže,  
a jak už teď víme, sestřenice pána z Oblíkova  
(proto koktavý Kakabát zřejmě neohrabaně  
hovořil o jejich blízkém vztahu) prý dobyla  
Khazadovo sídlo a spojila se s nějakým panem  
Gnurachem z Gorolu. Jakou formu spojení  
měl pán z Oblíkova na mysli, to netuším  
přesně. Na každý pád ten Gnurach jest taktéž  
Khazadovým soupeřem, ale taktéž je prý i  
jeho společníkem. Což jsem tedy nepochopil  
vůbec a rozhodl se s definitivním pochopením  
předmětných vztahů posečkat na události  
budoucí. Vzhledem k tomu, že však pán z  
Oblíkova tu a tam činil narážky na jakousi  
Gnurachovu zradu, řekl jsem si, že ten  
Gnurach možná jenom překabátil. Respektive  
překakabátil, jak by se dalo říci výstižněji.  
Každopádně ten Khazad je pro naši věc a  
záměry s největší pravděpodobností klíčová  
persona a kde se ta persona po dobytí jeho  
sídla nachází, se momentálně jaksi neví.  
Jediné, co je známo, že pan Khazad z pevnosti  
padlé do rukou paní ze Strže závčasu uprchl.  
Paní ze Strže se jmenuje Brigid a je skutečně  
nemrtvá. To je prostě fakt. Kdy se jí to stalo,  
ta přeměna formy bytí, to není v tuto chvíli  
jasné a bylo by netaktní se na to ptát.

Toho dne došlo k jisté váhavé  
dohodě. Nurnští předají baronovi Kavkovi  
Oblíkův osobní list a zároveň svědectví, že  
pán z Oblíkova je obchodům s Kavkou  
nakloněn a stojí na té správné straně. Za to nás  
vpustí hlouběji do Dormalu a nechá pátrat po

panu Khazadovi. Pokud by se nám však  
Khazada podařilo zajmout, než jej odevzdáme  
Kavkově spravedlnosti, jak předpokládá, že  
míníme učinit, žádá se zajatcem krátce  
promluvit. Případně se alespoň dozvědět, jaké  
měl Khazad plány a s kým uzavřel  
spojenectví.

Během audience se Nurnští měli  
příležitost dozvědět ještě několik skutečností,  
sice zmatených, ale skutečnosti to byly. Tedy -  
hlavním aktérem jakéhosi sporu byl prý jakýsi  
strýc. Strýc koho, to není jasné, a taktéž není  
jasné, v čem tem spor tkvěl. Předmětný spor  
ale zřejmě vyvolal zmatky, jichž jsme byli i  
my součástí. Mám na mysli tu záležitost s  
dvojnásobným přepadem, kdy jsem málem  
zemřel. Kumpanii podle Oblíka  
pravděpodobně přepadli muži Gordana z  
Hofardu. To pán města vyvodil z insignií, jež  
byly vyřčeny. Ten Gordan je momentálně  
Khazadův spojenec. Pánu z Oblíkova při  
vzpomínce na Gordana z Hofardu vyschlo  
vyschlo v krku a nechal přinést houbové pivo.  
Té už od pohledu hnusné tekutiny jsem se  
nedotkl a vyžadoval si víno. Oblík kupodivu  
zřejmě nezvyklému požadavku vyhověl a  
nechal přinést džbánec vína. Vína bílého,  
nepříliš vybrané chuti. Raději jsem se  
neodvážil zeptat, z čeho to víno kvasí.  
Doufám, že lepšího základu, než z nástěnných  
hub a plísni. Mimochodem - pán z Oblíkova se  
jmenuje Rumbuk. Rumbuk z Oblíkova. A  
tenhle Rumbuk se po mocném hltnutí houbového  
piva nechal slyšet, že na pozadí všech těch  
současných nesvárů a zmatků v Dormalu stojí  
politická zápletky. A potom se rozhodl, že  
nebude ztrácet čas s psaním nějakého dopisu  
baronovi Kavkovi, že raději vyšle poselstvo.  
To poselstvo připraví na cestu asi do týdne, a  
tou dobou bychom se tady na Oblíkově měli  
zastavit, poselstvo převzít pod osobní záštitu  
a odvést ke Kavkovi. Poselstvo tedy bude  
připraveno vyrazit z Oblíkova o sedmáctém  
jarnu. A nebo spíš o dvacátém, dodal Rumbuk  
Oblík, o dvacátém to bude lepší.

Dozvěděli jsme se ještě tolik, že  
jakýsi pan Bulvák je přímým bratrancem krále  
a s válkou v Dormalu nemá nic společného.  
Ale je prý dost možné, že s tou válkou nemá  
ten Bulvák nic společného jenom naoko, ale  
ve skutečnosti že s ní něco společného má. A  
ne málo. Také tady na Oblíkově budeme  
muset nechat vozík, Mordova potahu už  
nebude třeba. Ten vozík by nás totiž jenom  
zdržoval a cesty nejsou prý dobré. Navíc náš  
průvodce je velice rychlý chlapík a nemá  
zdržování rád. Tímto Rumbukovým  
konstatováním vlastně přišla řeč na to, že nám  
přidělí průvodce. Bez průvodce by Nurnské  
hlouběji do Dormalu nevpustí. Takže tedy od  
teď máme v řadách kumpanie špicla. Jmenuje  
se Snogi a opravdu ho nemám rád.

Pan Snogi se s kumpanií sešel dole  
ve městě a byl očividně se situací obeznámen.  
Pravil, že Nurnské zavede k paní ze Strže a že  
se máme ihned zbavit káry. Většina zlata zela  
naštěstí v rukách Kakabáta, hodně oleje  
shořelo nebo vyteklo, a tak přerozdělení  
zbylého nákladu bylo uskutečnitelné. Pan  
Snogi je pochopitelně trpaslík a ten bodrý  
trpaslík se umšál a oznámil, že na cestě za  
paní ze Strže se budeme orientovat podle hub.  
V orientaci podle hub je prý nedostižný.

### Podle hub

Orientací podle hub strávila  
Nurnská družina v příšerně rychlém tempu  
osm hodin a Snogi stále neměl dost. Připadal  
jsem si jako vlající hadr na holi. Doslovně.  
Pálila mě chodidla, lýtka v jednom ohni a  
kyčle občas vydaly ošklivý loupavý zvuk.  
Všiml jsem si, že jak po mně Snogi občas  
loupl despektním pohledem. Pak v jednom  
ohybu štol zarazil družinu, vrátil se ke mně,  
vyňal z mošny nějaký lektvar a pravil, ať to  
vypiju, že když to postavilo na nohy jiné,  
postaví to určitě i mě. Asi to bylo z hub, jak  
jinak. Okamžitě jsem se pozvracel a nohy mi  
vypověděly službu zcela definitivně. Vůdci  
nezbylo, než vyhlásit odpočinek. Asi po

půldruha hodině křečí bolesti ustoupily a byl jsem zase schopný se zdvihnout na nohy. Vydržel jsem klopýtat slabou hodinu, než jsem dočista zkolaboval. Na místo přenocování k nějakému odpočívadlu mě museli odnést. Snogi mi i přes chabé protesty svlékl gatě a namazal lýtky a stehna nějakou masťou, která páchla plesnivinou. Prý se jednalo o nějaké ženské mazání z krys a řas.

Ráno mě probudilo pálení po celé spodní polovině těla, tedy od trupu dolů. Nohy byly oteklé a zapálené. Přesto jsem byl schopen vykročit lehce malátnou chůzí. Do večera nohy otekly jako měchy a Mord mě musil chtít nechť bafnout a nést jako balík. Kroll smrděl skoro jako ta masť a lektvar, ale propadl jsem totálnímu odevzdání a beznaději. K večeru kůže na stehnech zbytněla otoky popraskala a spustila se krev. Netuším, k jakému účelu by mohly místní ženy předmětnou masť používat, a raději jsem to ani nedomyšlel. Gatě jsem přestal používat, stejně bych je neoblékl. V sukničce z krvavé derky jsem váženého učitele liscannorského věru asi nepřipomínal ani náznakem. Chlapi se o mě střídali, když Mord nemohl, a donesli mne navečer do nějaké hospody, kterou, jak přiznal Snogi, vlastní jeho rodiče. Takže vím, kde se případně pomstít až a jestli vůbec bude někdy lépe. Zbytek už nevím, poněvadž jsem omdlel. Předtím si ještě vybavuji Otakára Vestu, jak na moje zubožené tělo patlál nějakou další masť. Ta voněla jako mana.

Prý jsem celou noc sténal bolestí a měl horkost. Probudil jsem se a v mráкотách sledoval, jak druzi zrábějí provizorní nosítka. Bylo mi zle. Snogi klel, že takovhle sralbotkové nemají co do Dormalu vůbec lézt a že jestli to nestihneme, bude to jediné moje vina. Z duše jsem toho trpajzlíka nenáviděl. Na nohách stehnech se mi objevily dlouhé hnědé strupy zaschlé krve. Vesta do mě zase něco lil, odevzdal jsem se jako malé děčko. Den v mráкотách zmítaný horkostí na nosítkách, večer hospoda a ztráta vědomí.

Následujícího rána jsem po hlubokém ničím nepřerušovaném spánku seznal, že jsem schopen zase jít. Horkost ustoupila, rány se začaly hojit. Byl jsem Vestovi vděčný a počal se sbírat síly na Snogiho. Kalhoty se ukázaly být na mě zbytnělé nohy pořád těsné, tak jsem šel bez nich. Bylo mi jasné, že jizvy po Snogiho ženském mazání mi už zůstanou nadosmrť. Jako věčná připomínka na dormalské podzemí.

Po sedmi hodinách pochodu ohavná brána. Strážce, vítající Snogiho jako starého známého. Bývalé Khazadovo sídlo, nyní sídlo paní Brigid. Audience? Jistě. Bezodkladně. Odkládáme zbraně a vydáváme se všanc. Brigid ze Strže, bělostná upírka, prý má překvapení. Nemrtví sloužící přinášejí nosítka, trochu podobná těm mým. A na nich tělo, tělo bezduché. Tělo vhozeno na jídelní stůl. Nurnští zaražení, lehce v šoku, co se bude dít. Mrtvola člověka s hlubokou ránou táhnoucí se od ramene do půli hrudníku. Připomíná na tom stole obrovský mazanec. Paní Brigid kyne strážnému, ten přistupuje a rozevírá mrtvole čelisti. Ty odhalují dlouhé upíří zuby. Brigid praví, že to je osoba, kterou jsme hledali. Hrud.

Pan Hrud údajně podle tvrzení paní ze Strže bojoval na straně proradného Khazada, Khazad byl spojencem rodu Hrudů z Erixu. Po dobytí hradu se v Khazadových kobkách našlo na třicet lidských těl, jež prý Hrud použil, aby se nasytil. Ano, Hrud byl upírem. Přinejmenším po čtyři úplňky. A ona, paní Brigid ze Strže, Khazadův hrad oblehla, dobyla a Hrudu zardousila. Teď hrad stráží před uprchlým Khazadem, stráží jej spolu se svým kapitánem, jistým Gnurahem. Tímto sdělením audience skončila a Nurnští byli vykázáni od hodovního stolu. Zjevil se travič Snogi.

#### Siluety Nurnských reků

Siluety nurnských reků  
tanou z řádek psaných tuší  
v těch přibězích lze spatřit duši  
a střípky slávy dávných věků

Jedna věc k zaznamenání. Během té audience u paní ze Strže jsem se dovítíil něčeho, čeho se již někteří moji spoludruzi dovítíili dávno. Totiž že tato fortifikace není Khazadovo sídlo, ale že je to ta Strž, které je ta paní paní. Khazadovu dobytou pevnost, která se nachází zcela jinde, hlídá té paní příručník a pravá ruka, jistý kapitán Gnurah. Na Strži Nurnští té noci přespali na dřevěných postelích.

#### **Velký plaz**

Den nato po rozbřesku Bolbuch s paní vyjednal vydání Hrudovy domnělé hlavy. Domnělé říkám záměrně, protože s identifikací budeme musít počkat až na Erix. Paní přislíbila, že hlavu vydá za tři dny, do té doby má s ní totiž jiné plány. Mínil totiž na hlavě cosi vykonat. Bližší představu o „cosi“ nemám. Ještě upozorním na jedno. To mrtvé tělo tam na hodovním stole a ta hlava jsou navzájem oddělené. Nedalo se při všem tom spěchu a stavu zamřelosti ani poznat, jestli hlava patřila k trupu, či byla odtrupena jinde. No a další novina, která přináší více zmatku než pochopení je fakt, že kapitán Gnurah, pravá ruka té paní ze Strže, co hlídá Khazadovo sídlo, se vůbec nejmenuje Gnurah. Tedy Gnurah existuje, ale není to onen kapitán, ale jakýsi lord, který vládne jakémusi Gorolu. Ten Gnurah je také přívržencem paní Brigid ze Strže, ale není to prostě tentýž člověk, o němž hovoříme jako o kapitánovi. Kapitán se totiž vlastně jmenuje Darid. Ale jinak snad všechno ostatní sedí. Navíc už nebylo nad čím dumat, poněvadž se dostavil pan Snogi a plný elánu hulákal, že bychom měli valit do Khazadu, pokud všechno chceme stihnout. A Bolbuch mimo kontext pravil, že elfové stejně vymřou. Myslím, že to byla narážka na mě a moje zjizvené nohy. Potom se

chvilí řešilo, zda dál jít se mnou nebo beze mne, ale Bolbuch nakonec rozhodl, že i když vymřou, tak rozhodně se mnou. Vzpomněl jsem si na rageldorský žut a sežvýkal kořen. V opojené náladě jsem byl schopen a především svolný vyrazit. A především, a to podotýkám, hezky po svých. Nosítek, které však vůdce pro jistotu kázal Mordovi vzít s sebou, však nakonec třeba bylo. Nikoli pro mne, ale pro Rahema. Postihla ho ta samá malátnost a vyčerpanost, jako dříve mě. Varoval jsem jej, aby za žádných okolností nepřistoupil na Snogiho návrhy ohledně ženského mazání. Když má pajdavé nohy kouzelník, dá se s tím vyrovnat, ale pro zloděje by to byla vyslovená pohroma. Nosítka se zvadlým Rahemem vlekl Mord a Snogi. Byl jsem tomu rád, poněvadž se aspoň pan Snogi unaví a nebude škodit.

V noci, respektive kolem psí hodiny, ležení vyčmuchal nějaký obří ještěr. Ještě včas jeho přítomnost zmerčila hlídka, ale tak tak se kumpanie stihla postavit na nohy. Plaza jsem spatřil tyčit se nad Zemikosou, který zvířeti bránil k přístupu ke mně. Nebýt obětavosti toho larvála, to si musím přiznat, už bych nežil a kdo ví, zda bych vůbec pochopil, že je se mnou konec. Namísto toho se mi podařilo to obrovité stvoření počastovat černým bleskem. On to ustál, jeho útoky byly drtivé. Tou dobou se už Zemikosovi po bok postavili někteří další. Když se plaz konečně počal definitivně hroutit, zařval Dwany Růžička, že se ještě něco blíží. To „ještě něco“, jak se ukázalo vzápětí, byla rachejtla, jež mne taktak minula, následovaná bandou drsných trpaslíků. Nezbylo mi, než vyhledat úkryt, a to vskutku na poslední chvíli. Ti trpaslíci vypadali nesporně nemrtvě a uměli se bít jak vztekli psi. Potom se najednou jeden zhmotnil u mě, evidentně teleportovaný, já dostal ránu a zhroutil se. Propadl jsem se dočernočerného nevědomí, jež se mi rozlilo lebkou jako blesková povodeň.

Procítl jsem na kamenné podlaze s šíleným bolehlavem a zamlženým pohledem. Kolem

mne nějaké rozmazané postavy rozbíjející topory lebky padlých, suché praštění vyschlých kostí. Nurnští. Boj tedy skončil vítězně. Pomalu se sbírám, bolí mě celé tělo, obzvláště hrudní koš. Kolem žeber mám tkáň zbarvenu obrovskými rozpítlými podlitinami. Stigmata trpaslíkových bucharů. Cítím se, jako by mne někdo rozložil na malé kousky a z těch kousků znovu složil jako skládačku. Kvituji s povděkem, že nikdo z našich nedošel záhuby. Pomalu se mi vrací koncentrace.

Z výkřiků Nurnských, obírajících skelety zmrtvělých nemrtvých trpaslíků jsem pochopil, že předák těch nemrčouchů, tedy ten, co mi zpřelámal žebra, se jmenoval Bumruk. A pán z Oblíkova, ten se jmenuje Rumbuk.

Al-Rahem se během obírání umrklých věnoval ještěrovi a nařezal z něj několik plátů kůže. Prý si z nich plánuje něco spíchnout, což značí ušít. V deset hodin ale vůdce zavelel k zabalení ležení a pochodů dál. A tak se stalo, že kolem druhé hodiny odpolední dokráčela kumpanie až k samotnému Khazadu.

### Khazad

Vstup do Khazadu, to je vlastně masivní bránou přepažená štol. Skutečně hnusné místo. Bolbuch předložil strážci brány průvodní dopis. Ukázalo se, že kapitán Darid je strážcem pevnosti, ale i brány. Ten vycmrndlý mužík byl totiž právě on sám. Zřejmě místní okupační posádka po těžkých bojích s Khazadovými věrnými trpí vážným nedostatkem mužů. Kapitán Darid po přelouskání dopisu pozval Nurnské na nádvoří. Což je další kus štol za tou přepážkou. A tam družině sdělil, že Khazad zohavil pana Hrudu do podoby upíra a že o Khazadův momentální status je ten, že se jedná o upíra na útěku. Předešlý status byl ten, že to byl upír, který na Khazadu vládl desítky let.

V jedné stěně dvorku zely dveře, vedoucí do jeskyně se čtyřmi místnostmi. Pochopitelně bez oken, vlhkými a zatuchlými. Místnostmi trochu od krve s kamennými kavalci. Ubikace určené pro kumpanii. Zde měli Nurnští vyčkat výsledků jednání Darida s vůdcem Bolbuchem, jež se mělo z důvodu bezpečnosti odehrát v jiné části pavnosti za zavřenými dveřmi.

Jednání trvalo něco přes půl hodiny a Bolbuch přednesl následující zjištění. Olaf Hrud byl Khazadovým spojencem. a Hrudovi utratili spoustu peněz, aby Olaf mohl být Khazadem zohaven do podoby upíra. Přiznám se, že mi to už mozek přestává brát. Po dobytí pevnosti Daridovými muži Khazad s hrstkou nemrtvých uprchl neznámo kam. Kapitán Darid družině nabídl exkurs po místním sklepení, kde se dosud nacházejí mrtvolky, které Olaf Hrud po svém smluveném a zaplaceném zohavení ohlodal. Pohádali jsme se a dali vůdci najevo, že k nabízenému exkursu ohlodaných mrtvol není žádných zájemců. Bolbuch tedy odešel nabídku odmítnout a vrátil se s dalšími zprávami. A to zprávami poměrně rozporuplnými. Kapitánovi po vítězném obsazení Khazadu zbylo pouhých dvanáct mužů. Oblast, kam Khazad s největší pravděpodobností uprchl, je oblastí slepou a jaksi tedy uzavřenou. Jedinou cestou z této oblasti je prý pevnost zde. Tu oblast si prý vykopál Khazad sám. Po těchto slovech jsem nabyl dojmu, že kapitán Darid se dočista zbláznil, ale Bolbuch tvrdí, že kapitán svým slovům nesporně skálopevně věří. Kapitán potvrdil, že pán z Gorolu je spojencem paní ze Strže a jmenuje se Gnurah. Ten Gnurah ale není nemrtvý, je to živý. A ten Bumruk, co nás přepadl a zpřelámal mi žebra, to je prý zdejší živoucí legenda. Tedy živoucí neživá legenda, lovec a bijec. Bumruk se prý nechával najímat, když nějaký lord plánoval jiného lorda unést. Lordi a i ostatní šlechta se tady v kraji nechávali unášet často. Takže z toho se dá usuzovat, že pokud na naši kumpanii ten Bumruk Živoucí Legenda

zaútočil, jistě proto, aby nás unesl. A z toho se dá vyvozovat, že si Bumruka někdo na tu práci najal. Někáký šlechtic nejspíš, pro plebs by Bumruk nepracoval a plebs by si jej ani nemohl dovolit zaplatit. Darid však měl ještě jedno možné vysvětlení, totiž že ten Bumruk si naši kumpanii spletl s nějakou jinou. Bolbuch shrnul, že víc už z toho poblázněného Darida nedostal a že nezbývá, než nahodit batožiny na záda a vyrazit dál.

### Dál

Za Khazadem v uzavřené a upírem Khazadem vykutané oblasti to vypadalo skutečně bídně. Především - Khazad si s kutáním moc práce nedal, respektive dal, ale práci odflákl. Štol byly úzké a nízké. Mord většinou musel běhat po čtyřech jako nějaké zvíře, a my normálně vzrostlí občas bolestivě sehnuli nebo po kolenou. S Kormanem jsme požíli žut, aby žutové opojení zmírnilo bolest. Tímto mi tedy rageldorský žut definitivně došel. A jsem tomu svým způsobem rád. Po čtyřech hodinách takového zoufalého pochodu se vůbec nedalo seriózně usuzovat, jak hluboko družina do oblasti pronikla. Ale mnoho jistě ne. Ale strop se zase počal zvyšovat, Khazad asi při kutání změnil svůj původní architektonický záměr.

### Paní Květ

Kam se vrátím, tam je hned...  
olbřímí a masitá  
nožky jak dvě jelita  
je tam hned, paní Květ

Bledá pleť a mužný ret...  
propadl jsem celý  
jemné vůni zeli  
uchvátil mě její vzhled

Ať je bláto, ať je led  
všude chodí bosky  
kornaté má plosky  
kráčí vpřed a nikdy zpět

Ženská, radost pohledět...  
postavu má statnou  
ránu hodně platnou  
kolem boků vzdušný pléd

S ní by život nezešel...  
mám takovou tuchu  
že byl by plný vzruchu  
radost pomyslet

A kdyby třeba náhle zhněl...  
už ji vidím záhy  
jak zubí se a praví:  
„Pani Květ báb medvěd...”

Jebla by ho doprostřed  
kyjem mezi oči  
dřív, než by stihl skočit  
a prostřela by na oběd

Vzpomínek mám nespočet...  
když jsem tápal v mdlobách  
po vysokých horách  
zachránil mě Květín hrbet

Prostě - kam se vrátím, tam je hned...  
ve snách každé noci  
přítančí a v bocích  
jme se vlnadně kymáčet

Však s každým jitem, běda béd  
závoj snových vizí  
se rozplyne a zmizí...  
můj život zksyne na ocet

A rozezná se flašinet  
mozku tklivou písni  
že Květ stih osud trstní  
když jí táhlo na dvacet

Šla se totiž potápět...  
a jak ji voda vzala  
zpět ji nevydala  
Je to, bratru, už pár let

Tak odešla na onen svět  
bez slůvka rozloučení

a fakt, že tady není  
bolí jako puklý vřed

Miloval jsem paní Květ  
a to je příběh celý -  
kdybyste se chtěli  
taky zamilovat do brunet

Tak nějak každý cítil, že setkání s Khazadem a jeho uprchlími přívrženci je nevyhnutelné. Cítil to i pan Snogi a celou cestu zachmuřeně mlčel. Kroll Mord, který na šířku zabere asi tolik prostoru co na výšku, a ne nadarmo se mu proto přezdívá Špunt, se batolil na ocase. Bylo jasné, že ne pokud, ale až na kumpanii Khazadovci zaútočí, nebude možné z boje prchnout. Bude to hra na odpověď zda my, nebo oni. Ve vlhkých hnusných štolách se družina vyspala a šestnáctého jarnu vyrazila na další den šílené pouti Khazadovou oblastí. Po cestě spousty odboček, pochodovalo se vpřed podle citu s vědomím, že pokud se Khazad bude chtít ukázat, ukáže se sám v místě, jež mu bude skýtat největších výhod překvapení Navečer družina postoupila do míst kvapně a hrubě ražených. Al-Rahem nějakým způsobem objevil tři dny staré trpasličí stopy. Nedlouho poté došlo na boj s pavouky, jejichž populace se tady, hluboko pod zemí a daleko od i té nejbídnější protocivilizace, ukázala být silná a vzkvétající Těch potyček s hejny chřestivých členovců potkalo Nurnské vícero, Al-Rahem se celou dobu tvářil, jako že se mu daří držet stopu trpaslíků. Mnoho jsem mu nevěřil, ale nezdálo se být vůbec podstatným, jestli tam nějaké stopy skutečně jsou a nebo nejsou. Rahemova snaha alespoň dala druhům vrklavý pocit, že mají alespoň částečně běh věcí pod kontrolou. Alespoň pocit, když už ne realitu. I na pocitech někdy zásadním způsobem záleží. To kvůli morálu, jak by řekl pologramotný Zemikosa. Ale nejspíš tudy někdo chodíval, když některé z pavučil se jevily být potrhané. A potom vpodvečer někdo zčela najednou zařval, že je něco ve tmě před námi.

Ano, nesporně se jednalo o Khazada a jeho lidi, krvelačně číhající na kořist. Al-Rahem vystrčil tu svoji dnes už notně kalnou a špinavou undinu dopředu. Vířící undinu plnou bláta, krysích exkrementů a hub. Undinu již zcela neprůhlednou a zapáchající jako močůvka. Došlo ke kvapnému přeskupení do bojové formace a už tu byli. Khazadův předvoj. Několik nemrtvých trpaslíků z nichž každý, kdyby po mně máchl kladivem, přetrhl by mne vedví. Předvoj našťestí nebyl dostatečně početný a bijci na čele družiny se s ním stihli vypořádat dřív, než se trpaslíkům podařilo prorazit. Mord roztloukl mrtvolám hlavy kvůli tomu, aby už nikdy nevstali. Potom opatrný pochod dál, začas dalších osm trpaslíků. Nečekali a ihned zaútočili. Ačkoli se skupina zdála být zprvu dalším, tentokráte silnějším předvojem, ukázala se být přední linií jádra Khazadovy skupiny. Když zbraně zařinčely, rozlehl se ze tmy vpředu mnohonohý dusot. Střelci a kouzelníci zahájili palbu všemi dostupnými prostředky. Potom se linie srazily. Došlo ke kruté řeži, té, kterou Nurnští poslední dny očekávali. Jako první se roztekla undina a Khazadovci skrze ni prorazili a rozdělili původně semknutou formaci do oddělených hroznů. Zcela magicky i psychicky vyčerpaný jsem začal hledat pozici, kde bych měl nejlepší šanci spasit holý život. Přitom jsem si všiml Al-Rahema, jak vyvolal další undinu. Čistou a hnusem podzemí nepolíbenou. A taky jsem koutkem oka zahlédl Snogiho, který se pod drtivým úderem kladiva s rozpláclou lebení bezhlesně zhroutil. Potom, když mi v boji došla veškerá magická energie a i můj havran ze sebe vydal všechno, co mohl, nezbylo než metnout oba oštěpy. Co naostřené dřevce dokázaly napáchat, to jsem přes shluk mlátících se těl nebyl s to objektivně posoudit, jenom vím, že jeden z nich velice nebezpečně minul Rahemovu hlavu. Assuaenec si toho našťestí nevšiml, a pokud snad ano, nedal to ani později na sobě znát. A mezitím nápor útočníků prořídil a polevil a nakonec Khazadovi muži dospěli do bodu zlomu a

obrátili se na útěk. Al-Rahem mi podal lucernu a přidružil se k bijcům, kteří se jali uprchlíky stíhal a dobíjet. Brzy se ale vrátili s tím, že by bylo bláhové se roztrhat a bít se s těmi muži někde v tmách tmoucích. Růžička odušil, že se tam vpředu zbytky Khazadových mužů nesporně houfují k dalšímu ataku. Vesta se nabídl, že tím směrem odpálí rachejtle, což vzápětí učinil. Bolbuch zavelel k opatrnému sjednocení postupu vpřed. Nebudu to protahovat. Pomalým postupem a odpalováním rachejtli se Khazadovci rozdělili do několika tristních skupinek, útočících tu zepředu, tu z postranních chodeb. Ale útoky již nebyly řízené a drtivé a z každé srážky vždy někdo nevyvázl se zdravou kůží. A potom, v jedné větší prostore se konečně zjevil samotný Khazad a pravdou je, že zbytky svých mužů dokázal přeci jen jaž takž sjednotit a Nurnské překvapit útokem z několika stran. Hlavní díl zásluh, že nedošlo ke katastrofě, pochopitelně leží na bijcích a Zemikosovi, kteří drželi a dokázali udržet strategické pozice. Sáhli jsme si na dno, a to všichni beze zbytku, ale proradný Khazad nakonec padl, a tím se celý zbytek jeho bandy doslova rozpadl a byl definitivně pobit. Po zbytek dne, jež počítám od okamžiku obrání mrtvol a uřezání hlav nemrtvých, aby už znovu neožili, a samozřejmě jako nezbytný důkazní materiál, nurnská kumpanie bloudila zbytkem chodeb, aby nakonec usoudila, že nic zajímavého tady kolkolem už není.

### Návrat

Někdy po půlnoci Bolbuch vyhlásil budíček a s tím, že se čas krátí, zavelel k návratu. Cestou Mord roztloukal všechny lebky, které dosud držely pohromadě. Víceméně si jeho aktivity cením. Je vždycky dobré mít v družině někoho, kdo se neštítí vykonat hnusnou práci. A Mord se ukázal být vykonavatelem štítivých věcí na slovo vzatým. Řekl bych, že se konečně našel. Z mrtvol Snogiho jsem stáhnul boty a vyměnil je za své bachčijáky. Vnímál jsem to jako akt triumfu a

jen tak tak, že jsem si nad Snogiho mrtvolou neuplivil. Potom Snogimu Korman Zlotě rozmašíroval hlavu. Nečekal, až se dostaví Mord, chtěl mu pomoci. Korman Zlotě se totiž taky neštítí ničeho. A přeborníkem nepřekonatelným je v těchto ohledech pochopitelně Zoltar Zemikosa. Vůbec, tahle trojice, to je úkaz sám o sobě. Při prohlídce Snogiho možný se konečně nezvratně ukázalo, co byl ten chlívák ve skutečnosti zač, a držel jsem v ruce důkaz, že se mě onehdy pokoušel zavraždit. Důkaz, tedy návod na použití takzvaného ženského mazání, hovoří jasně o tom, jaký kousek jsem se potácel od smrti.

*Nejdřív aplikuj na nejslabšího jedince první lahvičku (ať ji vypije). Nejdříve se bude cítit posílen, ale po třech až čtyřech hodinách odpadne. Pak je potřeba zhruba za tři hodiny po zkolabování nanést na nohy mast (druhá lahvička). Ta způsobí, že objekt bude moci opět chodit, poté se to ale opět bude zhoršovat. Subjekt bude postupně umírat. Až zemře, použít nejdříve třetí lahvičku (namazat), a hned poté čtvrtou lahvičku (nalít do krku). Za půl dne by měl subjekt vstát.*

G.V.

Vstát! Bohové! Tak já měl vstát jako špinavý nemrcouch! A ostatní měli nevědomky přihlížet, jak se z Jonase Wrede stává služebník téhle špinavé smrduté podzemní říše! Fuj!!! Velice by mě zajímalo, kdo by tak mohl být ten tajemný G.V..

A potom Zemikosa pokrčil rameny, vybalil tu svoji kuchařskou soupravu a počal něco klohnit. Bolbuch na něj zavrčel, ať to zabalí, že nemáme času nazbyt, že je třeba spěchat. Ale on si nedal říct. Tak nakonec vůdci došla trpělivost a zavelel k odchodu. Korman Zlotě sice protestoval, ale kumpanie se hnula. Po několika desítkách sáhů se zezadu ozval Zemikosův výkřik, že se mu to stejně nezatáhlo, a že to balí. Nezatáhlo

znamená, že zase zfušoval nějaký lektvar. Říká se, že Zemikosa stejně žádné jiné než zfušované vyrábět neumí. Tedy ty nezatažené, řečeno rádobou odborně.

V místě chodeb s nízkým stropem, tak, kde by Mordovi nezbylo než se plazit po čtyřech, se vůdce dohodl s Vestou, že by mohl vyrobit naopak nějaké zatažené lektvary, které by nadily všechny ty, jež minimálně o hlavu převyšují hobita, zmenšujícím účinkem. Nechtělo se mi pít žádný lektvar. Ani zatažený, ani nezatažený, ale dostal jsem to prostě rozkazem. Stejně jako všichni ostatní. Nebylo zbytí, vůdce Bolbuch se tvářil neoblomně a zdálo se, že je pevně rozhodnut všechny případné kverulanty tady nechat napospas osudu. Takže jsem prostě zavřel oči a požil. Co vám mám vyprávět - nic lahodného to nebylo. Taková zatuchlá olejnatá tekutina, stahující nejen žaludek, ale i celé tělo. Aťsi nakrásně zatažená, přesto hnusná. A potom Bolbuch trpasličí kumpanii hnál jako nadmuté koza plných pět hodin. Nakonec Mord vyčerpáním padnul a omdlel. Nezbylo než rozbít ležení.

Nad ránem Vesta zase dostal příkaz a vařil. Bylo jasné, že požívat se bude i dnes a vůdce nás zase požene jako nadmuté kozy. A tak se i stalo. Nadohled brány Khazadu Mord opět vyčerpáním omdlel a upadl a nezbylo, než jej do pevnosti donést. Někdy po poledním poté, co vůdce dohodovil s kapitánem Daridem, nařídil opustit pevnost a vydat se na další pochod. Tentokrát už naštěstí bez požití, pěkně v přirozených velikostech. Zprvu upjatá nálada mužstva se trochu uvolnila, bylo zřejmé, že chodby ve směru pochodu už jsou poctivé a neměly by skýtat žádné nástrahy a nebezpečí. Někde tam u hnijící mrtvolky ještě, kterou ještě ani krysy nedokázaly ohlodat z podoby, se Nurnští utábořili. Další noc už se spalo v poměrně veselé náladě v hostinci, respektive v takové té hostinské jeskyni, a den nato ve čtyři odpoledne Nurnští konečně zabušili na vrata

Strže. Byli jsme u paní Brigid. Psal se dvacátý jarn, takže mírný skluz v plánu. Ani to honění nadmutých koz Bolbuchovi nepomohlo.

Při audienci u paní ze Strže došlo k formální výměně hlav. Tedy hlavy Khazadovy a jeho kumpánů za hlavu Hrudovu. Tu hlavu, kterou potřebujeme jako důkaz. Jednu z hlav Khazadovců Brigid určila jako hlavu jistého Hrotdula. Nemýlím-li se, jednalo se o onoho skákavého trpaslíka, co se tenkrát u mě nenadále zjevil a jebnul mě dvěma kladivy přes hrudní koš, až jsem omdlel. Fialové modřiny tam mám dosud.

### **Zemikosa tu není**

Budíček vůdce vyhlásil ve čtyři ráno, a to dost neoblomným a nevybíravým způsobem. Když se reptající kumpanie srotila v plné polní u brány, zjistilo se, že Zemikosa tu není. Vlastně na ten fakt upozornil Korman Zlotě. Mord se s útrpným výrazem přiznal, že vařič nezatažených lektvarů šel na noc za děvčkami. Bolbuch se zatvrdil a rozhodl, že nehledě na okolnosti se prostě vyrazí tak jako tak. Kumpanie se hnula a víceméně nikdo neprotestoval. Tedy až na Kormanu, který opakovaně hlasitými výkřiky upozorňoval na čuňákovu nepřítomnost, ale šel také. Strž zmizela v nedohlednu. Toho dne vůdce hnál kumpanii čtrnáct hodin. Docaprtal jsem se na pokraji sil. Ale musím se přiznat, že když tu Zemikosa není, panuje v družině takový nezvyklý poklid a družná atmosféra.

Nad ránem vůdce začal polemizovat nad tím, že Zemikosa nás zřejmě předběhl, a vyjevil naději, že možná čeká v hospodě. Tam jsme nakonec dorazili, ale čuně pochopitelně nikde. A tam v plesnivě knajpě nad houbovým pivem se rozproudila diskuse rychle propuknuvší v hádku ohledně dalšího postupu. Zlotě řval jako pominutý, že kumpanie opustila spolubojovníka v bezpochyby smrtelném nebezpečí a Mord se s tupými výkřiky podpory připojil. Někdy tehdy

vůdce Bolbuch dohnalo svědomí, nebo co to bylo, a zavelel k návratu do Strže. Poklepal jsem si na čelo, ale bylo mi to málo platné. Nakonec mi došlo, že bych tady zůstal sám, možná ještě s Al-Rahemem, a to by mne přivedlo do stejné patálie, v jaké se možná teď nachází Nezataženec. A tak nakonec nezbylo než vztekle zaklapnout hubu a vyrazit. Musím ale podotknout, že nálada ve společenstvu se nacházela na bodu mrazu, možná ještě o poznání hlouběji pod ním. Strže dosaženo pozdě v noci kolem jedenácté. Stráže Strže otevřely s údivem bránu a nebránili se hlasitému údivu, že se opět vracíme. Tou dobou už muselo být každému jasné, že výprava definitivně skončila a na dohodu s pánem z Oblíkova můžeme zapomenout. Výprava skončila a zvrhla se v něco, co nedokáží opsat smysluplnými slovy. Vůdce se strážných přeptal na Zemikosu, ale neseznal více, než že tu po našem odchodu byl a že možná odešel do stržského hostince. Tam ale po Čuněti ani stopy. Nurnští se tedy objednali vlhký jeskynní pokoj a ubytovali se s tím, že ráno bude moudřejší večera. Před usnutím zahořela debata nad tím, co by bylo záhodno s Nezatažencem počít, až se konečně ukáže. V osm ráno Bolbuch vyhnal kumpanii bez snídaně na náměstí a následně hostinského požádal, zda by mohl poslat pro komořího z panského domu paní Brigid. Očividně se mu tam nakráččet přímo nechtělo. To nikomu z nás.

Komoří se kupodivu po nějaké době dostavil a jal se zmateně koktat, že plešatý muž se tady na Strži někde asi pohybuje, ale neví, kde přesně. Bolbuch evidentně váhal, co počít, a mezi družinictvem vzplála divoká roztržka. Potom se vůdce rozhodl, že nebude nikoho vystavovat riziku, a že když je projednou vůdcem, přijme veškeré riziko na vlastní bedra. A nechal se komořím odvést za paní ze Strže s tím, ať tady počkáme, a kdyby se něco semlelo, ať vezmeme do zaječích. Pokud bychom však přeci jen byli někdo té lásky a on se do dvou hodin nevrátil, ocenil by, kdybychom se vydali mu na pomoc.

Pomoci ale nebylo třeba. Bolbuch se vrátil s očima navrch hlavy s tím, že se možná přeci jen z tohohle hnusného podzemí dostaneme se zdravou kůží. Ze Zemikosy se prý během naší nepřítomnosti stal korunní princ Strže. Dokonce se mu s ním podařilo promluvit. Potom ale z vůdce vypadlo, že rozhovor s korunním princem stál za starou bačkoru, poněvadž Čuñas I. mlel naprosté nesmysly a vůbec mu nerozuměl. Zemikosa se nějak pobláznil do paní Brigid a pokud není už jejím manželem, je přinejmenším vážným nápadníkem. Nurnští se ve vypjaté debatě shodli na tom, že Zemikosa je paní Brigid nějakým způsobem ovládan, ale vzhledem k tomu, že si za vzniklou situaci může sám, do panského sídla už nikdo nevstročí. Namísto toho družina pošle paní Brigid dopis, ve kterém ji vyzve ke stanovení výkupní ceny za odloučeného člena družiny. A tak se i stalo. Mezitím vůdce vydal příkaz k přesunu k bráně, kde se družina zformovala do obranného hrozu a připravila na bezhlavý útek.

Jenomže asi po půlhodině napjatého vyčkávání se dostavil sám Čuñas I. v doprovodu dvacítky po zuby ozbrojených stráží panského sídla. A mířil směrem k nám s rozepjatými pažemi a vroucím úsměvem. Byl to ten jeho pověstný úsměv, ze kterého vždycky mrazí. Protože značí jediné - průser a smrt. Okamžitě, co jsem ten rozzářený ksicht popatřil, jsem se zneviditelnil. A učinil jsem věru dobře. Za procesím se vyloupila i Brigid, celá zakutá v brnění. Bolbuch zvolal, jaké že procesí přináší návrhy. Paní Brigid se tvářila sverpě a vykřikla něco o špatných hostech s podivnými mravy. Zemikosa pravil, že paní Brigid miluje. Řekl to tak nějak divně. A pravil též, že ona jeho lásku opětovala a že s námi už nikam nepůjde. Bolbuch vyzval ke klidu a navrhl jednání u hostinského stolu.

### **Jednání u hostinského stolu**

Na příkaz paní ze Strže vojáci

vyklidili lokál a vyzvali Nurnské ke vstupu. Někdo si sedl, někdo ne. Mord zacouval do kouta místnosti a divoce koulel očima. Pak vkráčela Brigid s chotěm a usadili se. Jedenáct trpaslíků se vhnulo za nimi a obsadilo strategické pozice. Někteří muži ve zbrani zůstali venku a podle havrana je posílil zadní voj z hradu. Byl jsem zoufalý z toho, do jaké šílené situace nás Čuňas I. a vůdcovo váhání dostaly. Nepřehledně rozzmístění v hostinské jeskyni, jejímž jediným otvorem byly úzké dveře obšancované polonemrtvou armádou, dopadla na Nurnské tíha zoufalé situace, v níž každá volba musila nutně být volbou špatnou. Zoufalství atmosféry dopadlo i na průběh jednání. To vlastně ani nebylo jednání, to byl nahpodilý výron slov, kdy každá věta oddalovala to, co nezbytně muselo přijít.

Zemikosa vychválil paní Brigid do nebes, jaká je to skvostná žena a jak moc ji miluje, a že pro tenhle okamžik ryzího štěstí celý život žil. Byl evidentně úplně mimo. Ta Birgid byla trpaslice a v duchu jsem zkonstatoval, že je skutečně hnusná, kterýžto fakt potrhovala krvavá zbroj a tvrdý neústupný výraz. A potom Zemikosa řekl to, co možná dohnalo Kormanu Zlotěho do stavu totálního šílenství. Čuňas I. pravil, že tady zůstane, a to tedy znamená, že chce tady a teď podíly z kořisti z výpravy, která právě skončila. A že to chce na ruku a hned. Potom se Korma Zlotě s popelavým obličejem postavil a z jeho napražených a rozklepaných dlaní vylétl směrem k Brigid snop prskavých magických jisker. A potom se rozpoutal masakr.

Všiml jsem si, že žena pod zásahem blesků jenom zakolísala a potom vydala příkaz k útoku. Ti co seděli, vyskočili na nohy, jeskynní klenbu naplnila skřípavá kakofonie tažených žepelí a prvních srážek zbraně o zbraň. Otevřely se dveře a další vojáci se hrnuli dovnitř. Odvelel jsem Puklinu pryč, na čerstvý podzemní vzduch. Tady uvnitř bylo nedýchatelno, stáhl jsem se do rohu a rozmyšlel, co mohu učinit. Nemohl jsem učinit

víceméně nic a je otázkou, zda jsem vůbec chtěl něco činit. Nechtěl. Přede mnou se míhal hrozen těl, ve kterém bylo těžko pátrat, kdo přináleží k našim a kdo k nepřátelům. Přemýšlel jsem, zda nemám sejmut Čuňase I..

Je s podivem, a věru jsem byl překvapen, když nad rychle se zvětšující hromadou mrtvol počaly po čase převládat hlavy Nurnských. Nechápu to, nevysadil bych na ně ani zlámanou grešli. To, že Nurnští nakonec zabili Brigid a vymanili tak Zemikosu z její moci, alespoň jak se snad mohlo v první chvíli zdát, a pobili i její vojsko, bylo však zapláceno drahým penízem. Na zemi zůstal ležet Mord, Korman Zlotě, Bolbuch a Dwany Růžička, jehož tělo navíc hořelo plamenem, jež musel někdo dobrotvivý uhasit. Obhlídka mrtvých ukázala, že Korman a Dwany se nacházejí ve stavu hlubokého bezvědomí, ale žijí. Zemikosa řval, že něco má, že by mohl Bolbucha postavit zase na nohy, a začal se přehrabovat v naditých kapsách. Potom do něho nalil nějaký lektvar. Jestli byl lektvar z řady zatažené nebo nezatažené, to nevím, a Zemikosa rozhodně neměl čas po tom pátrat. S kvapem, jakým do Bolbucha lil olejnatou tekutinu, bylo zřejmé, že naléhavost je nezbytná, nezbytnější než případná nezataženost. A potom jsem najednou ucítil v hlavě zoufalé havranovo nutkání vjemů. Ten dobrý pták se mě snažil upozornit, že od hradu běží patnáct ozbrojenců a za chvíli že budou tady. Ač stále neviditelný, zesinal jsem ještě víc. A potom jsem hlasitě druhý varoval. Nurnští se však nacházeli ve stavu podivné pobožové euforie a ještě ke všemu bez vůdce. Bylo jasné, že to značí, že je tu každý sám za sebe, a podle toho bude následující chování kumpanie také vypadat. Jediné, co mě těšilo bylo, že Otakáro Vesta se venku, zatímco uvnitř zuřil masakr, postaral o strážu brány a zajistil, že zůstala dosud otevřená. Jak se z místnosti stihl včas prosmýknout ven, to nevím, a nemá cenu po tom pátrat.

## Bafni, koho můžeš!

Kumpanie bez vůdce se změnila na houf samostatně a nekoordinovaně se pinožících jedinců. Přitočil se ke mně Al-Rahem a řekl, že asi vezme kramle. Vtom se rozlétly dveře, v nich stál Otakáro a zařval na mně: Bafni, koho můžeš! Vrhel jsem se k Bolbuchovi, Rahem také. Vesta trpaslíka bafil za nohy a vypotáceli jsme se ven. Na cokoli jiného, než hnát se s bezvládným vůdcem k bráně, nebyl čas. Z druhé strany ulice už byl slyšet dusot běžícího davu nepřátel. Al-Rahem náhle Bolbucha pustil, rozhodil beznadějně rukama a vyběhl tryskem do tmy. Jeho místo zastal Vesta. Vlastně už jsme těžkého starce jenom vlekli za ruce, na nějaké nošení nezbyvalo sil. Část davu se střetla s těmi vzadu. Došlo tam k bitce, jejíž jádro vlastně tvořil jenom Rahemův hliněný elementhalio, které v nějaké nestřežené chvíli stihl zmotnit. Podle brzy následujících výkřiků ale bylo jasné, že elementhalio zvadl a že ti vzadu asi usoudili, že nemají šanci. Zemikosa vřeštěl, že se vzdává. Nám dvěma s Vestou došlo, že s Bolbuchem nemáme šanci, obzvláště, když se část pronásledovatelů oddělila a běžela nám v ústřety. Vesta Bolbucha pustil a raději čapl po kuši. Odmítl jsem se vzdát naděje na vůdcovu záchranu. Kdo jiný by měl dát Zemikosovi a Zlotěmu na pamětnou, než on? Vlekl jsem trpaslíka za ruku, ale šlo to těžce. Přesto se nám podařilo projít branou a dostat se do temnoty. V dále temnoty chodby jsme seznali, že útočníci se v bráně zastavili. Pak nás dva ve tmě dohnal Zemikosa, úplně bílý nervozitou. Nějakým zázrakem se tomu chlívovi podařilo prorazit, ale ti u brány se vyhnuli za ním. A dostihli nás. Na distanc řvali, ať se vzdáme, jinak že do jednoho chcípne. Zemikosa se zastavil a začal vyjednávat. Vesta s kuší připravený k výstřelu. Já pořád táhnoucí stále těžší a těžší vůdcovo tělo dál. Zaslechl jsem Zemikosovy dohady o obchodu, respektive co by si přáli za náš život. Předák Stržských vykřikl, že chce ten náhrdelník, co měla paní na krku. S hrůzou mi

došlo, že ten náhrdelník strhl Al-Rahem a ten je teď nenávratně pryč. Takže zbývá jediné východisko - smrt...

Zemikosa oslovil toho předáka jménem, asi se znali, ten muž se tedy jmenoval Hatan, a Zemikosa vykřikl něco v tom smyslu, že už bylo dost krve. Ale ten Hatan zatvrzele požadoval vydání Brigidina náhrdelníku, jinak že se nezná. A začal požadovat i zbraně. A potom Zemikosa pravil, že náhrdelník už je bohům žel pryč spolu s tím assuaenským zlodějem a že zbraně nevydá. Hatan mu řekl, že tedy má pro náhrdelník osobně dojít a Vestu tady nechat jako živé rukojmí. Stále jsem vlácel Bolbucha temnou chodbou a najednou se Vesta objevil vedle mě. Bafil trpaslíka za druhou ruku. Kdesi z dálky k nám ozvěna donesla kakofonii výkřiků z nichž jsem pochopil, že se Zemikosa vzdal. Jediná šance byla, že se ti polonemrcouši soustředí na Zemikosu a nás nechají být. Pořád jsem byl neviditelný a havran hlídkoval daleko za námi.

Jenomže pak nás doběhli. Havran tu zprávu zvěštoval včas, takže bylo možné se připravit. Ale připravit na co? Bolbuchovo tělo konečně spočinulo v míru na chladné plesnivé zemi. Provedl jsem hyperprostor a nechal v tom Vestu samotného. Tedy s havranem. Ten vykouzllil, ale nějak se to nepovedlo. Vyšel z toho jenom planý kouř a havranovo zoufalé třepotání křídly zpět. Považoval jsem Vestu za ztraceného a potmě se štrachal chodbou pryč, dopředu. Myslel jsem si, že jsem z nejhoršího venku, že se útočníci spokojili s Bolbuchem a možná i s Vestou. Pak jsem ale uslyšel před sebou kroky, kroky a tichý šepot. Otakáro Vesta! Nějak se mu povedlo transferovat, asi podobným způsobem jako mně! Rozžehl jsem magický plamínek z prstenu. Zdálo se totiž, že nás přestali pronásledovat.

Šli jsme vpřed a už se chystali na to, jak projdeme branou ven z podzemí. Vesta

pravil, že má v záloze nějakou zbraň hromadné smrti, která by mohla vypomoci v případech, že by to jinak nešlo. Jak ale taková zbraň konkrétně funguje, na to už řeč nepřišla. Havran zahlásil, že nám jsou pronásledovatelé opět v patách. Konkrétně asi desítka po zuby ozbrojených mužů. Včetně toho Hatana.. Vyrázili jsme na bezhlavý úprk. Prchali jsme jako o život, ale brzy začínaly docházet síly i dech. A ti vzadu, jak se ukázalo, byli neztráčet dech zvyklí. Nakonec už jsem nemohl, Vesta se sice snažil mě táhnout, ale marně. Zastavili jsme se a připravili a definitivní atak. Když se objevili, provedl jsem hyperprostor. Někde tam vpředu, u Vesty, to začalo bouchat. Asi ta zbraň hromadné smrti, nebo co. Nebo nevíme. Bouchání a syčení. Vyběhl jsem za blikotání toho svého světýlka pryč. Pryč odtud. A potom se najednou přede mnou zjevil Hatan a rozmáchl se. Světýlko s konečnou platností zhaslo.

### **Haloranův dvůr**

V horečkách jsem na hranici zmateného vědomí a bezvědomí jsem problouznil mnoho dní a také mnoho věcí se za tu dobu událo. Udály se věci, o nichž jsem se dozvídal postupně a skládal dohromady obraz jako notně děravou nepasující mozaiku, obraz, který se mi nikdy nepodaří složit zcela. Víme totiž, že mne zajali ti lidé ze Strže, vlastně ti upíři. Zajali i všechny ostatní, kromě Otakára Vesty a Al-Rahema, jimž se podařilo uprchnout na Kavkův dvůr. A kromě Morda ovšem, jenž nevratně vypustil duši. A tam nás obrali o všechno, vysvlékli do podvlíkaček a nechali nás chcípát ve vězení. Tohle všechno se mi znovu vybavilo na dvoře Halorana Kavky, kde mě horkost a s ní spojené blouznění začalo opouštět a já konečně začal rozeznávat, co je skutečnost a co jenom snová vidina. Baron Kavka kumpanii, respektive bídným troskám kdysi hrdé družiny, poskytl azy.

A na ubikacích se mi svěřil Korman

Zlotě, že ve Strži, když mě upíři přivnesli z temných chodeb, jsem většinu času prodlel v bezvědomí. Ale potom po mnoha dnech v žaláři nás prý vězňatelé propustili a na cestě ze Strže, kdy mě musili polonazí druzi nést na nosítkách, jsem prý občas procítl. Vůbec jsem si ale nevzpomínal, respektive vše tonulo v mlhách a Zlotěho pro mě zmatené vyprávění mlhy rozptýlit nedokázalo. Prý se tam k nám tenkrát přidružili Dwany se Zemikosou. Prý se vrátili a přidružili. Odkud se však vrátili, to jsem nepochopil, ale pochopil jsem, že do té chvíle nás Stržští drželi v celách pod zámek a přikované. Tím přidružením se něco muselo změnit. Pochopil jsem, že Zemikosa asi uzavřel s upíry nějaký obchod. Jaký však, to netuším. Možná šlo o ten náhrdelník, po němž tenkrát pásli a co s ním uprchl Al-Rahem. Na címhře jsem si všiml, že Bolbuchovi chybí jevě předloktí. Zlotě mi vysvětlil, že mu za spolupodíl na zabítí paní ze Strže nechali Stržští useknout levé zápěstí. Pahýl se ale Bolbuchovi zanítil a na Kavkově dvoře mu felčar musel odejmout další kus. Zemikosovi prý usekli prst. Nechápu, proč jenom prst, když on byl vším vinen. Zeptal jsem se Zlotěho, co usekli jemu, když on zabil paní ze Strže. Smutně odvětil, že on je nemocný. Že jej nakazili. Fuj. Začínalo mi docházet, co má na mysli a Otakáro Vesta mi to potvrdil. Od toho okamžiku jsem se od Zlotěho snažil držet dál.

Otakáro mi dovyprávěl, co se dozvěděl. Upíři nás tedy propustili a nechali jít. Devět dní trvala cesta a já těchto devět dní prodlel na nosítkách v horečkách mezi životem a smrtí. Potom jsem začal nabývat vědomí a vracely se síly. Mlčenlivou chvatnou pouť tmavou štolou už si vybavuji. Nurnští šli vpřed jako spráskaní psi. Ve špinavém spodním prádle, bez bot, jako prchající otroci. Nálada byla hustá, že by se dala krájet. Prostup bránou a přijetí baronovými muži už si vybavuji jasněji. Tísňivá nálada ale zůstala.

Zase za mnou přišel Korman Zlotě

a zopakoval, že je nakažený. Poprosil, zda bych mu nějak nedokázal pomoci. Odvětil jsem, že nedokázal. On a Zemikosa byli vším vinni. Svým arogantním jednáním dostali Nurnskou družinu do kolen. Zlotě se nedal odbýt a vyprávěl, že poté, co nás postupně Stržští zajali, začali si jednoho po druhém odvádět na výslech. Kromě mne tedy, já jsem výslechu nebyl schopen. Zlotě se prý u výslechu přiznal, že to on napadl paní ze Strže, že je vinen její smrtí. Ten Hatan, co po paní převzal velení nad pevností i vojáky si Zlotěho jednoho dne nechal znovu předvést a pravil mu, že si z výsledků udělal jasný obrázek o Nurnské družině a především o jejím nevstřícném vztahu k jiné formě života. A vyřkl nad Zlotěm ortel. Korman Zlotě pocítí na vlastní kůži, jaké to je, cítit takovou nevstřícnost. Stane se jedním z nich. A potom ho Hatan pokousal. Zlotě na důkaz pravdivosti svých slov vycenil tesáky. Skutečně to byl upír. Štítíl jsem se ho a tak nějak chápal jeho trest za spravedlivý. On k tomu osudu vlastně celý život šel. Páril se s nemrtvými a paktoval se s nimi... a teď se stal jedním z nich. Měl by být vlastně šťastný, ale nejspíš mu došlo, že tím také přichází o vše, na čem mu možná dosud záleželo. Zlotě má také do hrudi zaražený nějaký hnusný nekromantský předmět. Vesta se mi svěřil, že ho ten Hatan skrze bezmeg dokáže ovládat, když bude chtít. A potom vytáhl meč proti nemrtvým a ukázal s ním na Zlotěho. Meč se doslova rozvibroval a zaplanul na modralém světle. Zlotě byl skutečně ztracen a nemohl jsem se zbavit dojmu, že by bylo nejlépe Zlotěho zabít.

Jednoho dne na Kavkově dvoře se Zlotě rozhnil. Vyřkl, že šel do té situace i když mu bylo jasné, že všichni chcípnou. Měl na mysli vraždu paní ze Strže. Bylo mu jedno, že všichni chcípnou, to přiznává, ale prostě tenkrát chtěl, abychom se sebrali a šli pryč. To, co upír Zlotě předváděl, to bylo prachsprosté mektání vedené zoufalstvím. Ale zoufalství, jež jej zachvátilo beznadějí, způsobilo, že z upíra Zlotěho hřezl přívál slov

a vět a posluchač mohl pochopit. Pochopit, co byl ten Zlotě vždycky zač. A Zlotě hřímál dál. Hřímál, že družina tenkrát nepodpořila Zemikosu, a proto se on musel rozhodnout k šílenému činu a rubnout paní ze Strže. Prostě to tak musel udělat a bylo mu jedno, že všichni chcípnou. Pro Zemikosu by nechal chcípnout kohokoli. Vůdce Bolbuch se roztrpčeně podrbal zdravou rukou ve vousech a řekl, že odmítá poslouchat takové bláboly. Na to Zlotě odvětil, že měl velet, když je vůdce, ale že nevedl, a proto se vlastně stalo to, co se stalo. Bolbuch se nepředpokládaně začal obhajovat, respektive obhajoval, proč se zachoval tak, jak se zachoval, jakoby on to byl, kdo celou událost způsobil, a ne chlívové Zemikosa se Zlotěm. Nakonec se Bolbuch zamotal do mlhavého výkladu o mravnosti a morální správnosti. Vůbec jsem vůdcovo jednání a postoje nechápal a a začal čím dál víc uvažovat o tom, jestli stařík už na nějaké vandroování světem skutečně není přespříliš starý. Řekl jsem si, že moji podporu na post vůdce už nikdy nedostane. Takhle nějak se totiž projevuje senilita. A senilní stařec hovořil dál o správnosti přátelství a morální zodpovědnosti vůči přáteli a vůči družině. Svůj výklad zakončil větami o vině a nevině a jejich poměření na miskách vah. Korman Zlotě se zdál být z vůdcových slov zmaten, stejně jako my ostatní. Potom to ale rozčísil Zemikosa. Ten ty věci pojmenoval tak, že nebyl třeba se domýšlet a váhat a o vině a nevině promluvil jasnými slovy.

### **Zemikosa byl vyzván**

Zemikosa byl totiž podveden. Řekl, že byl podveden a odveden. Byl totiž vyzván. Vyzván, aby byl navštíven k té paní. Ano, přesně tak to ten chlívák řekl. Byl vyzván, aby byl navštíven. Na to se ohradil Otakáro, že Mord blahé paměti tvrdil, že Zemikosa prachsprostě odešel do bordelu, a pokud tady teď Zemikosa tvrdí, že byl vyzván, tak že prachsprostě lže. A pokud tedy Otakáro u Zlotěho cítil jistý záchvěv pokání, tak u

Zemikosa jej tedy rozhodně necítí. A pravil, že Zemikosa je zpupný zmetek. Na to Zemikosa zařval, že se prostě stala chyba, a to možná chyba na straně Morda, protože prý nikdy důrazně neřekl kam jde, prostě řekl jenom, že někam jde, a Mord se možná dovítí, že do bordelu, a tak to řekl. Ale on to takto důrazně nikdy neřekl a v družině se přeci nikdy nemuselo říkat, když někdo někam šel. Ať už do bordelu nebo kamkoli jít. Zemikosa pravil, že to byl prostě omyl, že se ten omyl prostě stal, že tomu rozumí, ale nebyla to jeho chyba. A potom se rozhlédl kolem a s vážnou tváří pravil, že je to vina nás všech. A největší že je to vina vůdce, vůdce prostě dělal chyby, vážné chyby, ale on mu to už dávno nemá za zlé. Na závěr Zemikosa s vážnou tváří pravil, že on však má svoje zrcadlo čisté. Na to Otakáro Vesta pravil, že se z toho chlíva zemikosovského pobleje. Já už jsem se tou dobou vnitřně poblí a Zemikosu definitivně vyškrtl ze svého života. Už s tímhle hajzlem nechci mít nikdy nic společného. Bolbuch na ta jeho zpupná a drzá slova neřekl nic a fakticky přestal být vůdcem. To se dalo jasně číst z tváří druhů, přihlížejících tomu strašnému divadlu a nic nechápajících, jak se takováhle zřůda jako Zemikosa vůbec mohla dostat do družiny a jak je možné, že mu takovéhle svinstvo mohlo projít. A Zemikosa dál přebíral vládu nad situací, kul železo, dokud bylo žhavé. Pravil, že byl prostě pod vlivem, pod vlivem temných sil, to se prostě stát může, a ženeměl tušení, kam družina odešla, tak prostě nikam nešel. Nešel, protože se prostě bál. A my jsme tím vším, co následovalo, vinni, protože jsme ho tam nechali.

Bolbuch se pokusil ohradit, co tedy čekal, když šel nemrcoušské državě do bordelu, ale bylo mu to málo platné. Zrůdný plešatec poobnažil další porci myšlenkových pochodů. Paní ze Strže si ho žádala, tak šel. Prostě šel. Bylo mu hned jasné, proč si ho pozvala. Prostě proto. A tak se jí to prý s ním líbilo, že si ho prostě vybrala. Prostě za

budoucího manžela. A my jsme ho v té šlamastyce nechali. Všichni do jednoho. I když to Mord potom řekl, že šel do bordelu, vlastně tedy že byl vyzván, že si ho ta paní vybrala. Nechali jsme ho v té šlamastyce, ale to se prý stává. To se prostě stává a v tom není vina družiny. Vina družiny je ale v tom, že se nevrátila včas. A tčen trest na Zemikosovi, ten se tedy družině povedl, to uznává. Jenomže to všechno kvůli tomu trestu potom dopadlo špatně. Zemikosa se udeřil v prsa a s vážnou tváří pravil, že pro družinu on dýchá a vždycky dýchal, a že si takový trest nezasloužil. Tedy že jsme ho tam za trest nechali. V té Strži. Napospas paní. Napospas všem. Zemikosa se otočil na vůdce a řekl, že to chápe jako vůdcovské selhání a chybné rozhodnutí. Bolbuch byl v tváři popelavý, zdráhavě vrtěl hlavou a mlčel. A Zemikosa pořád neměl dost a pokračoval. Podle něj, jak on to chápe, by si družina měla hlídat každého svého muže. A tím spíš vůdce družiny by se měl starat. A o Zemikosu se tedy nikdo prostě nestaral. Zemikosa byl názoru, že se v dané situaci nabízela spousta nápravných řešení, ale vůdce prostě selhal a s ním selhala celá družina. A Zemikosa na to selhání doplatil. Je nám všem samozřejmě vděčný, ale jsme všichni do jednoho vinni tím, co se ve Strži semlelo, což se dá jen těžko odpustit. Kdyby však on byl v budoucnu zvolen vůdcem, nikdy by takové selhání nedopustil, taková věc by se nikdy nemohla přihodit. On totiž pro družinu dýchá a dýchal by i jako vůdce. A pravil, ať si všichni připomenou výpravu do Nordwaitu, které velel. Tenkrát se prý vrátili šichni, protože on jako vůdce pro družinu dýchal. Načež se ozval Al-Rahem, který podotkl, že se vrátili jenom někteří. Zemikosa přitakal a pravil, že ani on není úplně bez viny a že se k něčemu musí přiznat.

Zemikosovo přiznání spočívalo v tom, že se přiznal, že s Hatanem a dalšími stržskými upíry podepsal úmluvu o spolupráci. K tomu se doznal, ale v čem konkrétně ta spolupráce spočívá, to sdělit

odmítl. Vyjevil však přesvědčení, že ať se stalo cokoli, musíme se všichni dívat dopředu a držet pospolu, protože jsme Nurnská družina. A pro tu musí každý dýchat. Prostě tak, jako dýchá on. A ohledně té spolupráce, ke které se doznal, ohledně ní si nemáme dělat hlavu, protože vůči Nurnské družině, pro kterou dýchá, nemá žádné postranní úmysly. Nebýt toho, že někdo zaklepal na dveře, asi by hubu nikdy nezavřel.

Byl to Kavkův muž a vyžádal si Bolbucha. Bolbuch muže následoval. Vrátil se zkroušený v doprovodu jakéhosi hobita, který pravil, že je felčar a že pan Bolbuch má gangrénu. Přesto se nemáme o starého pána bát, on osobně na něj bude dávat pozor na cestě do Nurnu a bude se o něj osobně starat. Čím jsme pochopili, že baron Haloran Kavka vydal Nurnským povolení k opuštění tvrze a návratu domů. Ten hobit se jmenuje Babačan Borůvka a že rozumí léčení, tomu bych nevěřil. Spíš mi připadá, že podepsal s baronem úmluvu o špiclování. Ale na druhou stranu pravil, že musil vzít Bolbuchovi další kus ruky a vůdce to nikterak nerozporoval, takže ten Babačan možná léčit přeci jenom schopen je. Korman Zlotě pravil, že by se rád během cesty udržoval na distanc, což je jediné dobře vzhledem k jeho neslučitelné formě bytí k té naší a protože jako takový je subjektem v rozporu s Rorejsovou vyhláškou. Korman řekl, že by se lépe cítil v přírodě, což tedy chápu.

Ještě jedna věc se stala. Vzal si mě stranou upír Zlotě a zeptal se, zda bych mu nevyjednal pomoc na Nurnské universitě. Dal jsem mu snad jasně najevo, že s Nurnskou universitou ani s upíry nejsem ochoten vyjednávat. Doufám, že to jednou provždy pochopil.

### **Chmurná cesta domů**

Cesta domů se nesla v chmurném uchu. Korman Zlotě se držel na distanc, vůdce mlčel, Zemikosa taky. Vlastně všichni. I ten

Babačan, protože se s ním vlastně nikdo nebavil. Dřepěl jsem na kozlíku a řídil vůz - kromě pár drobností víceméně jediný majetek, co nám vlastně zbyl. Kumpanie připomínala žebravé procesí. Jen Vesta s Rahememzůstali bez újmy. Po dvou dnech družina narazila na dva jezdce a tři pěší. Byli to Hrudovi muži a chtěli si vyřídit účty. A obviňovat. Neměli to dělat, našinec měl nervy na pochodu. Osobně jsem jednoho sprovodil ze světa černým bleskem, havran druhého. Další tři to vzdali. Nechali nám koně. Před hostinec U Hrocha jsem přijel na ukořistěném koni. Říkám mu Upír. Po Zlotě, který se táhne na distanc. Vlastně táhl, už tady není. Otakáro Vesta, starosta, mu zakázal vstup do vesnice. Povolil mu pouze v rychlosti pobrat pár věcí z domu. Když Zlotě kvapně odcházel, vykřikl, že za sedm dní se sejdem Na škvaru. Nevím, koho tím sejdem se myslel. Doufám, že mě ne, protože já se s žádným upírem na žádném Škvaru scházet nebudu. Spíš přemýšlím, jestli ho neudat úřadům v Nurnu. Koneckonců zákon je zákon. Neslavná výprava, ze které se většina z nás vrátila jako žebráci, skončila dvaadvacátého travna 1086 dělením kořisti, sestávající především z peněz od Kavky, a chudíčkou dražbou. Vůdce výpravu zakončil větou, že neví, co byla zásluha a co selhání, a rozdělil kořist v zásadě rovným dílem. Jsem toho názoru, že selhání vůdce tím bylo nakonec potvrzeno. A Zemikosa vlastně vyhrál. Ten, který všechno způsobil, vyvázl bez trestu. Už mu neřeknu jinak, než pán ze Smrže. Smrž. Ta odporně zapáchající houba, kterou nevidíte, ale bezpečně víte, že tady někde je. Někde tady prostě je. A dechá...

*Tuto Lyškánoru připravil k vydání  
Jorchen Kierke, starosta liscannorský*